

308634

వత్సరము ప్రకటించబడును

VOL. 2.

చెన్నపట్టణము 1916 సం॥ జనవరి నెల 8 వ తేది శనివారము

NO 239

సంపుటము. ౨.

చా. ప. నా. మ. సం. వ. త. పు. వ్య. మా. స. శు. త. త. య. ౩.

సంచిక ౨౩౯

గాంధర్వ పూట
హర్షోనియములు

హిందూస్థానీ కరాటక కీర్త
లకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకము కయ
కు చేయబడినవి.

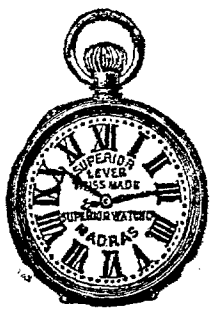
1 నెం. పూట రూ. 30-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. పూట రూ. 20-0-0 2 నెం. గారం
టీ. వై. హర్షోనియములు కృత్రికములు కానియెడల 10 రో
జులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మావద్ద 17-ల మొ
దలు అనేకయితర హర్షోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు
తక్కువ స్వయముగా హర్షోనియములయొన నేర్చుకొనుటకు
తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాక్ బల్లారి కృష్ణమాచార్యుల
వారి నాటకపాటలు సహజముగా విశేషముగా ఖర్చుచున్న
విగాన అలస్యముచేసి మోసపోతును. వెల 2 రూపాయల మా
త్రమే. రోజు, సింగరు, రాత్రి, సన్, హంబరు, ట్రయింపు
వైకలు కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు.
మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 గురు జనమయొక్క మోటారుబండి ప్రతిరోజున
ఉదయము ౫ం 7-80 కు కాకినాడలో ప్రాత్ర మునిసిపల్
కచ్చేరికి నెదుటనున్న మోటారు ట్రాన్సిట్టు కంపెనీ ఆఫీ
సులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 కు చేరును.
తిరిగి కోటిపల్లిలో ౫ం 10 కు బయలుదేరి ౫ం 12-30 కు కాకి
నాడ చేరును. మధ్యాహ్నము, ౫ం 1-30 కు కాకినాడలో
బయలుదేరి ౫ం 2-50 కు ద్రాక్షారావు చేరి, తిరిగి ౫ం 3-20 కు
అక్కడ బయలుదేరి ౫ం 5-0 కు కాకినాడ చేరును. నలుగురు
యొక్క మామూలు మోటారు కార్లు ప్రత్యేకము వలయువారికి
మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. శ్రేష్టతప్పిలుకోరినవారికి పంపబడును.
రంగూను టేకుకలప అంగ పలకలు రవునకట్టలు
కమ్ములు వగయిరా పూర్వముకంటే ధరలు తగ్గించి విక్ర
యించుచున్నాము.

Telegraphic Address :—Motorcar Cocanada.
The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
COCANADA.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడిమారము దయలుపొంద
మా కం పె ని పేరు ఎట్టనివారాలో
ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచు
ట కందమై తలచియును, దక్షు
ప్రూఫ్ అను గ్లాసు దోచునుగలిగి
మొరటుపనులకు దగియుండును. పె
ట్రైమాత లోభాగమున గ్యారంటీచీటి
అతికించియుండును. నీయనండి వా
క్ తయారుచేయబడినది. కాన నెవరి
యొద్దను జిక్కదు. ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో
తక్కువ వెలనుంచితిమి. చాలకాలము పనిచేయుట్టి, స్వల్ప
ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవంబున చెలి
యును. ఇదివల కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతా
పత్రముల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా
పట్టణమున వాణిజ్య కోని సంఘసించినన, నేనుమాటలెందుకు?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, హోల్టూబాన్సు నెం. 167, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణ కర్ణామృత శ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం॥ గీతఫలకములు

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి

ఒక్కొక్కటి రు. 3

{ 12-12401 తృప్తతోయే	రాగమాలిక	{ 12-12406 నయామి-నారయణ	రాగమాలిక
{ 12-12402 హే లోకా శృణుక	"	{ 12-12407 క్షీరసాగర-తరమ్	"
{ 12-12398 యవ్య-తె-యస్య-నగర	"	{ 12-12404 ఆత్మా-యభ్యాసన	"
{ 12-12399 నాస్థా ధర్మేణ	"	{ 12-12405 మదన-పరిహర సితిమ్	"
{ 12-12400 కరచరణ	కాంభోజ		
{ 12-12403 హే-నా-పాలక-హే-కృపా	రాగమాలిక		

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాసు

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

Spencer & Co. Ltd., Madras.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

మొదటికి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖింపబడినవి.
జనవరి నెల 31 వ తేదీ లోపున నొకసారిగా కాబుగు రూపముల విజయగల మామండల గొనవారలకు
క్యాలండరు బహుముఖ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అగ్రాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-4-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

103 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

యధ్యక్షులైన క్యాలండరుల కొద్దిపాటును ముద్రించుచున్నది దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన
మాతాభంగము గలగును.

వనోపధి సారసపరిల్లా

(28)

ఇది వేదానుబంధములు సత్తురుగద్దలను మరియు శకల చర్యలొగములను బాగుజేయును. కీళ్లనొట్టు, పాతవాయువునొట్టు, ఏకశబ్దము, కర్ణవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్యమునకు కాంతినికలిగించును. వాడితంతువులకు భ్రష్టింపగలిగించును. సత్తురు కుద్ధిపడిన వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా రేల రూ 1-4-0.

కృత్యమును:- ఇది చర్యమును పూర్తిగా బాగుజేసి రొగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు చును) నాగల్లితైలము వైపునకు మును. ఈరెండుకని నెలరోజులకు పరిపూర్ణము 5-0-0.

(ప్రకటన:-) వి. డి. సావంత్, గకర, వనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Panaswadi, No. 144 No. 2, Bombay

నీయల (REGD)

హే ర్ ఆ యి ల్

సింలా హే ర్ ఆ యి ల్ పెంట్లుబులు కృద్ధి జేయును. పెరిగిన పెంట్లుకలకు, ఎత్తని పెంట్లుకలను నలుపుచేయును రాలు పెంట్లుకలను ఆపును. మేదస్సును చల్లగానుంచును. ఇది బహురమ్యమయిన నువాసనలతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పుష్పములతోటయం చున్నట్లుండును.

గొంగి 3 సం॥ మైసూరునందుంచబడిన ఎస్టి విషమనందు దాని పరిమళమునకు ఒక సువర్ణపతకము నిచ్చిరి. మరియు భారతవాడయంచుబడిన ప్రకర్యమునందు బొంబాయి గవర్నరు సాహెబు హిజు ఎక్సలెన్సు లార్డు వెల్లింగ్టన్. జి. సి. వి. ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాశ్రుతి నిచ్చిరి. ధరలు. బుడ్డి గికి రూ. 10-0-0. 3కి 20-0-0. తపాలాకర్చులు ప్రత్యేకము. సోలోవిజంట్లు:- కాకు అందు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

తెలుమందు:- తెలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలను. తెలుకాటు విషము నెత్తురులో ప్రవేశించును. బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన చోటును మొదలుగుటలుచేసిన బాధరగ్గును. వెల సీసా 1-కి 8 ఆ. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు సమ్యక్ముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూరదేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

పెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0
సీమ అద్దము 8 9 0
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఈ త్రికాల అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

ఆపాభాయి వాగ్భిజీ ఫతల్,

కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా.
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand. Kaira District

THE (Phcn 841)

HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

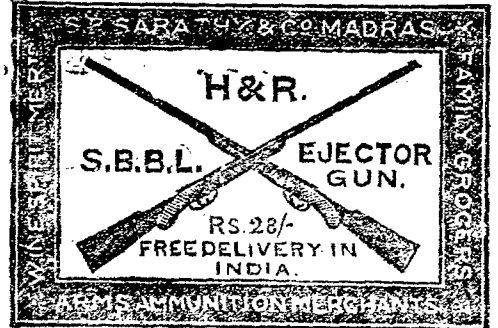
Book your orders for Xmas & New year Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this Year

Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

స్వీడన్ లో తయారుచేయబడిన యిదిగవ కనుబరిచ బడియున్న బోడుకుపాతల మార్కుగల నిప్పు పెట్టెలను తెప్పించుకొనుడు. బజారులో దొరుకగల వాటిలో నుంచి. ప్రతి పదిపెట్టెలకును రెండుపెట్టెలయందు రెండు 5 రూ పాయల నోట్లు పెట్టబడియున్నవి.

ఈపాకీ చుండుగుండ్లు వయరా సామానుల ధరలను వెలుపు పట్టి కొరకు వ్రాయుడు.

ఎన్. పి. సారథి లెండు కలపెసి,

81, వైసాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మాగాణిభూములకు నీరుపారించు

టాన్ గైరోను మించిన నీరుతోడుయంత్రము

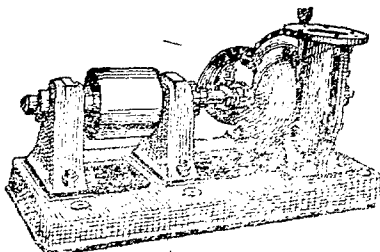
(పంపు) లేదు.

పేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్షిత జలాహరణయంత్రము.

ప్రస్తుత "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.

గృహాపయోగమునకును,

తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు

చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావల

సినచో క్రిందిఅడ్రసుకు వ్రాయుడు.

టక్సు అందు కంపెని లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కాటోల్ పాదరు

కాటోల్, చీమల, ఈగలు, చిరుగుబాటు మొన్నగు క్రిమిల బుట్టించు ప్రతి ఒకటి వలన సంభవించును. టీకా 1-కి అ. 0-5-0

కాటోల్ వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలును
240 కట్టులుగల పెట్టె 1-కి అ. 12
మీదకరకదార్థములకు చీమలను నడకటిండ్లయందు కట్టులకు
దోమలను, పుష్కరకటికలను చిరుగుబాటు కాపాడును
సోలువంజెల్లు:— టి. హర అందుకో,
1-11, స్ట్రీంగర్స్ స్ట్రీటు, బార్జి టౌన్, మదరాస్.

బెజవాడ హిందూతియేటర్

అక్షర కావలెను. అక్షర కావలెను.
ఆంధ్రనాటకముల బ్రదర్స్ యొక్క హిందూ
పాత్రను హిందూ పాత్రను అక్షర కావలెను నను
ధ్యులును, ఒక హిందూ పాత్రను కావలెను. పురు
షులు మాత్రమే దరఖాస్తులు పంపవలెను. జీతము
నెల 1-కి రు. 20-25 ల వరకు వారి వారి పాత్ర
ములబట్టి యియ్యబడుదురు. దరఖాస్తు దాఖలు యీ
దిగువ అడ్డెనుకు తమ దరఖాస్తులను 1916 సం.
జనవరి నెలాఖరులోగా బంపి లెక్కిన వరతుల
గురించి వాగి తెలిసికొనవచ్చును.
బి. సీతావతిరావు బి. యే; బి. యల్.
(పరిశీలకులు బి. హెచ్. టి. బెజవాడ.)

మదరాసు కార్పొరేషన్

—(0)—
విద్యుత్ సౌకర్యములు
నోటీసు

ఇరువనామాలు, గొట్టములు, ఇతర పెద్ద
కట్టకములసామానులు, డెర్జిములు, నూనెలు, కుం
చెలుమున్నగు వివిధ వస్తువులు సప్లయ చేయుటకు
గాను పెట్టుకొనబడు టెండర్లు 1916 సంవత్సరము
జనవరి నెల 24 తేది సోమవారము మధ్యాహ్నము
12 గంటలవరకు మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసి
డెంటువారు పట్టెదరు.

పెట్టెలు, కంట్రీ, అగ్రిమెంటుల అచ్చు
ఫారములు, జత 1-కి రు. 5 లు. మదరాసు కార్పొ
రేషన్ రివిన్యూ ఆఫీసువారివద్ద చెల్లించినట్లుయిన,
దొరకును. ఈసాము తిరిగి యియ్యబడనేరదు. అట్టి
ఫారములలోని వరతులకులోబడి, అట్టిఫారముల
పై వ్రాసి పంపుకొనబడు టెండర్లు మాత్రము
ఆలోచింపబడును.

రెవ్యూ డివిజన్ } కేము ఆర్. కోల్సు బి. ఎస్. సి;
4ది జనవరి 1916 } అసోసి. ఎం. ఇన్స్. బి. ఇంజనీయర్.

జీతరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట
వలన అన్నము పచనమగును. జీర్ణశక్తియు బాగు
పడి రసప్రాసము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధ
ము మోనును. 25 ముగలల దబ్బి 1-కి నెల 1-4-0
అమ్మతాంజనం డిపో, 7, లంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రులు—పత్రికలు

సర్వభూవులగు నాంగ్లేయులు మనదేశములో నడుగిడి
నది మొదలుగా బాక్సైట్ల జేయనాగకర క్రమక్రమముగ
విజృంభించుచున్నది. ఆనాగకరయే మనదేశమున కొక విధ
మైనవన్నె దెచ్చినది. కాని హిందూదేశ ప్రాచీననాగకరతకును
నీ నవనాగకరతకును గొప్పవ్యత్యాసము గలదని యెల్లవకు దెలి
సిపొవలయును. ఈరెండింటిలో నేది యుత్తమమైనదో ప్రాజ్ఞ
లు గ్రహించవలయు. ప్రాచీననాగకరత గొప్ప మార్పులను
జేర్చుచో నవనాగకరతను తలదన్నగలదని చెప్పవచ్చును.

పాక్సైట్ల గలబంధమువలన మనదేశములో ననేకమార్పు
లు గలిగినవి. విద్యావిధానము మారింది. వస్త్రధారణయు
బోలెగ మారింది. మన కార్యములయందు, నమ్మకము తగ్గి
నది. మన మతమునెడల విభిన్నములు కన్పిస్తున్నవి. అనేక
మార్పులు చెందినట్లే నేటి దిట్ట యవస్థలోనండి పరమావధిని
జేరుటకు విశ్వప్రయత్నములను జేయుచుంటిమి.

నవనాగకరత ప్రవాహముతో గొట్టుకొనివచ్చిన వార్తా
పత్రికలు హిందూదేశమునకు మహాపకారమును గావించినవి.
పత్రికలు సభోమండలమున సంచరించు గ్రహతారకలంటివి.
అవి నమ స్థావరములను : మృత్యుపాతలబద్ధితో వివర్ణింప
గలవు. కందుడేశములకు వైరమును బురికొల్పగలవు. మహా
రాజులు నివసించు గృహములలో నుండగలవు. కావు
నాగి నీడగుడిసెయందు సంచరింపగలవు. దేశ మధోగతిపా
లయినప్పుడును జనులు నిరుత్సాహులైనపుడును, దేశములో
గలవరము హెచ్చినపుడును, దేశమును దొరతనమువారు నల
క్షణముగ బరిపాలింపనపుడును పత్రికలే జనులపాలిట కల్ప
తరువు. పత్రికాధర్మము వర్ణనాశీతము.

ఒక్కొక్క దేశమున కొక్కొక్క భాష గలదు.
అభాషయే యాదేశమునకు మాతృభాష. అభాషయే యాదేశ
మునకు స్వభాష. అభాషయే యాదేశమునకు సర్వము. తదితర
దేశపుభాష లన్నియు నాదేశములకు విస్మయకరములు.
ఎంతయిది పెంపుదలెల్లులను, పినెల్లు లుండినను గన్నతల్లి
పాత్రకరాదు. ఆలాగుననే యాదేశముల కభాషయొక్క
టియే సర్వము. భాషాభిమానము మామూలు ధర్మము. దేశాభి
మానమును మామూలు విద్యుత్తధర్మము. ఈరెండింటిని త్యజించి
నవాడు మామూలు గాజాలడు.

మృత్యుమధురములకు స్వభాషలో బ్రకటింపబడు వార్తా
పత్రికలుకాని యెవడు పూజింపవలెను? ఎవడాదరింప
వలెను? అందుండేది వివిధవిషయములను వెనకు పరికిరింప
వలెను? ఈ స్వభాషలో బ్రకటింపబడు పత్రికలు జదివి
తీర్ణింపజేసికొనిన పిమ్మట మనభాష పత్రికలకొలెకై వెనకు
లాడుట వ్యాయముగాని స్వభాషను విడనాడి పరభాషకు
దర్శిగాజూచుట హేయము. మిక్కిలి హాస్యాస్పదము.

మనదేశములోని దేశభాష పత్రికలనుగూర్చి విచారిం
చునెడల గొప్ప దేశములవారు మాత్రమే తమ దేశభాష
పత్రికల కెక్కువగొరవమును, నాదరింపబడు కావునన్నా
రని తెలియకరాదు. బంగళీలు బంగళాభాష పత్రికలు,
మహారాష్ట్రీలు మహారాష్ట్రీ పత్రికలు, పంజాబీలు పంజాబీ
పత్రికలు తదితర దేశములవారు తమ తమ దేశభాషపత్రికలకు
వెక్కువకట్టిన గొరవమును జూపి తమదేశములోని నానా
భాగములనుండి వచ్చు వార్తలను గమనించి, ఆయా యధికా
రము, ఆయా జనులకవ్యములను దొంగించుటకు బ్రయత్నములు
చేయుచున్నారు. ఆపత్రికలను నాయకులు మొదలు పాదుల
వరకు జడవుదురు. జనులు తమ కష్టములను వావివ్వారా
తెలియజేయుటగా నాయకులు వారిని గ్రహించి మిక్కిలి క్రధ

వహించి వెంటనే వారి కష్టములను బాటవోలుటకు గంకణ
మును గట్టుకొనియుండురు. ఆదేశవాసులు పత్రికలు జండా
దారులై చందాధికులను జెల్లించుచు పరభాష పత్రికలను
జడవుచు స్వభాష పత్రికలను ద్వజించురు.

మన యాంధ్రదేశమునంగతిగూర్చి విచారింపినయెడల
బ్రటిష్ విషయములోను వెనుకబడి యున్నది. ఆంధ్ర నాయ
కులు మొదలు కాపువారు వైతము తెలుగుపత్రికలను దెప్పించి
చుచున్నారని విరిలో గొంతయిది లోకులకు వెలుచి, చందాను
జెల్లించి పత్రికలను గైకొనుచున్నారు. మనపత్రికలో నాంధ్ర
దేశములోని నానా భాగములలో నివసించు జనుల కష్టములు
ములనుగూర్చి తెలియు చుండును. వారి కష్టములను గ్రహించి
వానిని బాటవోలుటకు బ్రయత్నింపవలసిని నాయకులు, విద్యా
ధికులు మున్నగు ప్రముఖులు వారివారి విద్యుత్త ధర్మములను
వెరచేర్చుటచే యుండును. మన వారు పత్రికలను దెప్పించి
వాని ముఖము జాడకనే, యందలి విషయములను గ్రహించ
కనే, తమ విన్న విషయచేరి కన్నెదరు. వారు వివిధపరకేము
దురు లేనెడల సేవకులు తీసికొనిపోయిచదివెదరు. వారివారి
శ్రీలునుచదివెదరు. పత్రికలను విద్యాధికులలో ముఖ్యముగా
స్వామ్యవాదులు దెప్పించెదరు. కాని పాపము వారికి దీరుట
యే యుండదు. కక్షిదారులు మార్తెలు చదివెదరు. ఇంకను
వారి సేవకులు, శ్రీలుమార్తెలు చదివెదరు.

ఆంధ్రదేశములో బ్రతికానోమణి మివిధముననున్నది
ఇది మిక్కిలి విచారణీయము. ఇయ్యది స్వభాషావిరసము
గాని మరొకటిగాదు. పరభాషామహావేగులై స్వభాషను
విడనాడి దేశములకు మహాపకారమును జేయుచున్నారని
దోషముగాదు. ఆంధ్రదేశము లభివృద్ధికి స్థాపించబడిన తె
లుగు పత్రికలను శ్రీలు, సేవకులు, విద్యార్థులు, బావపదలు
మాత్రమే చడవుచున్నారని చెప్పవచ్చును.

విద్యాధికులు తెలుగుపత్రికలకు జండాదారులైనను,
సాహాయ్యములను పత్రికలను జదివి గ్రామవాసుల కష్టము
లను బాటవోలుటకు ప్రయత్నించినవాని వారిసాహాయ్యము
నిష్కళంకమైనదిగాదు. నిర్మలమయినదిగాదు. వికృతమయినది
గాదు. ఆంధ్రమాతను నామగతసారి దర్శించుభాగ్యము కాకి
నాడలోగలుగును. ఆనయమునకైనను ఆంధ్రమాతను నిండు
వృద్ధముతో గొరవించుచున్నామని దృఢనిశ్చయము
మీ కార్యనిర్వహణమువలన దేశములకు జెలివెరుస్తున్నది.
దేశములకు మురమును గూర్చును ఆంధ్రమాతకు కాంతిని
నొసంగుదు. ఆంధ్రదేశములకు గమ్యస్థానమును జాపుదు.
—ఒకవిశిష్టకుడు.

మంచి స్థిరాస్తివికరము

ఆదాయ ప్రదము.

కరాలపాటి ఆర్థికాధ్యక్ష ధర్మముల పరిపాలకసంఘ
మునాడు 9-1-1916-న తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము
8 గంటలకు యెమ్మారుపల్లియలోని ఆర్థిక సామ్రాజ్యకీ
చేరిన 48-6 యకరముల విస్తీర్ణముగల ఉప్పు ఆశ్రయములను
(సామ్రాజ్యము) సదకు సంఘమువారి కచ్చేరీముద్ద పిలముచేసి
దరు. వారి కచ్చేరీ చెప్పిపురిలో పెంకలూచల మొదలవీధిలో
81 నెంబరు గృహమునందున్నది దస్తావేజులు పరికిరింపజేయ
వారు ఉదయము 8 మొదలు 12 వరకును మధ్యాహ్నము
8 మొదలు 5-30 వరకును ప్రతిదినమును చూడవచ్చును.
ఇంకను వివరములు తెలియ గోరువారు సదకు సంఘము
కార్యదర్శికి వైవిలాసమునకు ప్రాయశ్చలెను.

కుంకుమపువ్వు తులం ౧-కి రూ. 2-0-0.

కస్తూరి తులం 1-కి రూ. 30-0-0

అమృతాంజనము డిపో, 7, లంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

కమ్యతావుల వెదచల్లునది సువాసద్రవ్యరాజము

ఆలోచనలు స్పెక్ట్ కలిపినదిగాదు. నుగంధపుష్పముల రసము. నాలుగురిందువులు
చేతిగుడ్డపై తేసికొనినచో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. దేశసౌనియము సంకుత
నానందము గలిగించగలదు.
మె చిన్న సీసా 1-కి ... 0-8-0
,, మధ్యరకం ,, ... 0-12-0
,, పెద్దసీసా ,, ... 2-0-0
నుగంధ కాడ్ ,, ... 0-1-0

వి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము.

సోలువంజెల్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అల్లు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 153 జూనియన్ రోడ్, బొంబే.
మదరాసు ఏజెంట్లు:— మహతా పురుషోత్తమునాథ్
నెం 29, వైవానిబాగ్ రోడ్, భూపాలేశ్వరమునకు, మదరాసు.

విరోధ సంగ్రామము

జర్మనుల సంధి ప్రయత్నములు.

కొండమూడిలోని నెమ్మదిగ క్రిందకుదిగుట.

సంధిపై నెత్తికొనమాత్రమున కొండలు అహసించుచున్నాడు. సంధికిప్పుడు వచ్చిన తొందరేమి? సంగ్రామోత్సాహము అత్యున్నతముగా నుండినంతకాలము, ప్రైవేట్ బలములు అసంతోషముగా చేకూరినంతకాలము, ప్రత్యేక విజయాలవరకు పోయిన సలహాకర్తలనుకొని సంధిమాట నెత్తమడదు అని వారివాదము. ఇది కొంతవరకు సమంజసమేయగును. కాని దీక్ష యొప్పుటికిని నుండవలసినదే నుంచుకొనిపోయియున్నాడు. వెనుకకు నొకయడుగు నేరమును జేయబోవు ప్రయత్నములు ఫలప్రదంబులు కావాలి. యుద్ధమున కొడబడిన తరువాత, దానియంతయును జూడవలయుననికొని మధ్యస్థితిలో దానిని నాపుజేయటం యుక్తముకాదు. ఈమాటలన్నియు సత్యములే యయినను, మరొక్కవిషయమును మాత్రము మరచరాదు. మానవునికి సహజస్థితి ప్రకాశించి. యుద్ధము అప్పుడప్పుడు అసామాన్య పరిస్థితులవలన కలుగుచున్నదనికొని, యది శాశ్వతావస్థకానైనదు. కావున సంధిని నిరసించి, యెప్పుటికిని యుద్ధాభిప్రాయముతోను, మానవజాతునికి సహజమైన కోరికగానైనదు. సంధియని నంతమాత్రమున సంగ్రామ విముఖత్వముగాని, యాత్రమార్గమైయున్నదిగాని జేసలేదామటగాని నూచింపదు. ఎంతజెప్పినను, ఎంతజేసినను మానవస్వభావము మారనేరదు. ఒకచేతభిదమునబూని వైదిని నిర్బించుచున్నను, మౌనమును లోలో కల మానవ తత్వము కంటికింబయిచుచున్నది. యుద్ధమునకు గడంగినంత మాత్రమైన మన మౌనమును తన సహజమార్గమున వదలివేసిన వనకొనరాదు. తాత్కాలికముగ సుఖాభిప్రాయము సంగ్రామమును సాకల్యముగా సాగించుచు, యుద్ధపర్యవసాన మెప్పుడును నిరకాంతిని నిచ్చునట్లుగా జూరవలసినదేయటం యుక్తము; యుక్తమేకాదు, యుక్తమేకాదు నగును.

ఇంతవరకు, మనము మొట్టమొదట చాలోచింపవలసిన విషయము ఏమిట? సంగ్రామము ఏమిట? దీక్షయంతో నారంభమయ్యెను? తరతరములనుండి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము కాంతి ననుభవించుచు, వ్యాపారవాణిజ్యముల సభివృద్ధిపరచుకొనుచు, జేకప్పులు పెంపొందించుకొనుచు, జేకప్పులను నినుమడించుకొనెడి. ఇట్టి సామ్రాజ్యవాదముల సాంగ్రామికపక్షములను జేరవలసినంత యవసరము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున కెటులు కలిగెను? వీరి పక్షమునను వారి పక్షమునను చెప్పి, వీరిని వారిని కవింపి జేకప్పులను జేసిన నైకొననెంచెవా? కాదు. ఏమిమో సాహాయ్యము చేసినవారెవరి? సాంగ్రామిక రాజ్యములయొద్దనుండి కోట్ల కోట్ల ధనమును సాహాయ్యపురుగుముగా తీసికొనెంచెవా? కాదు. జేకప్పులను, ధనలాభమును గూడ కాంతింపకపోయినను, తనకప్పుడున్న రాజ్యమునకుగాని, ధనమునకుగాని వాటిల్లబోవు భంగమును వారింపనెంచెవా? అదియునుగాదు. విరోధసంగ్రామము వలన ఇంగ్లాండునకు కలుగవలసిన నష్టమినుమంతయేలేదు. తన సామ్రాజ్యభాగంబులేదు సాంగ్రామికరంగమున లేవు. ఏమికి అసంగ్రామమువలన పానగనదొన గెంతమాత్రములేదు. అన్నియు నెప్పుటినుట్లు నున్నవిగానెయిచ్చువి; ఇకనుండును నున్నవిగానెయిచ్చును. భయోత్సాహమున ను గాక, మరేయే లాభ కాంక్షలేతన గాక, మరేయే కారణముల వలన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము సాంగ్రామిక పక్షముల జేరినది? ఐహిక ప్రామాణ్యములు, ఆధిరములు నగు ఈ కారణములచే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము యుద్ధాకర్షితముకాలేదు. శాశ్వతములను, సకలజనసహజమందరియందును, ప్రాపంచిక ప్రకాంతికారణంబులనున అంతర్జాతీయ రాజ్యాంగ తంత్రముల మూలపర్యంబుల జర్మనీయకు యొకమహాభూతంబు నిరసించునట్లును. కావున, ప్రాపంచిక రాజ్యాంగంబులనుకొని మేటియే విరాజిల్లుచుండు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము ఆ మూల ధర్మములను నిలబెట్టి రక్షించుటకు జర్మనీవై కత్తి దూకుట వలసి వచ్చెను. ఇదియే సంగ్రామమునకు మూలదోషము. జర్మనీకి ఇంగ్లాండునకును గల ప్రేమభక్తియు ఆ మూల ధర్మములకు చెందినంతవరకే. ఎప్పుడు జర్మనీ తన యగ్రాధ్యులనువదలి, తన జాత్యధిపతుల నిగ్రహించి, అంతర్జాతీయ ధర్మములను పాటించి నిర్వహించుకో, అప్పుడు ఇంగ్లాండు యొక్క కర్తవ్యము ముగిసినదన్నమాట. తనవాడికి నిలబడ నేర్పని చిన్న రాష్ట్రములు

కదామని జర్మనీయును, తన్నియును, బెల్జియును, స్వీడెన్యును జేకప్పులవై కత్తి దూసినది. ఈ స్వల్ప రాజ్యములను రక్షించుటకు ఇంగ్లాండు కత్తి దూసినది. ఈ రాజ్యములకు గలిగిన ఆపత్తు తప్పేనే, వారి జేనుస్థితికి భంగపాటు రాకుండనేని యంతటితో బ్రిటిషులు కృత కృత్యులయినా రన్నమాట.

కొండ అక్కరకావలసిన పరికింపజాలక 'యుద్ధము' 'యుద్ధము' అనుమాటనేకాని జేయటమును సరకుగొనకున్నాడు. యుద్ధముయొక్క అవగతములు, నష్టములు-మనముకొందర గాంచుచున్నాము. కృషి వాణిజ్యములను వైరు పంటలును నెట్లుకోషిల్లి నవో, నైసికనికాయంబులు ఎట్లు సమయమున్నవో, మానవకోటికిని, ప్రపంచమునకును నెంతటి దుర్మయము వాటిల్లిందో వ్యక్తమగుచున్నది. ఇట్టియరాగత కారణంబుల యుద్ధమును అవసరముగానిలించుట యుక్తముకాదు. నిజముచేత, మనమెప్పుడును కాంతినికోరియుంటిమి. కాంతిగనుండునీయని కారణములు తటస్థించినవి కావున యుద్ధమునకు బూతుకొంటిమి. తిరిగి యిప్పుడు యుద్ధమును అవసరముజేయు కారణములు తటస్థించినవో, ఆకారణములను బరిశీలించి తో సారాంశముల నాదరించుట యుక్తము.

అట్టి కారణములేమి? యనియాలించిండుదము. కొంత వరకునాక పోయిన మరొకొంత వరకైనను జర్మనులు సహజత్వముల యి నా రు. వారి పేరా సల నున దలిపాగు. వారికి సంధికాంక్ష ప్రబలించి. జర్మను ఛాన్సిలరు (గోడావికారి) వైమాటలను నెన్ని దర్మములను పల్కినను, అలాపల జేక మెట్లు వండుచున్నదో చెప్పకయే వెలియుచున్నది. ప్రాంతును తుడిచివేట్టవలయునని బయలుదేరిన యుద్ధమును జర్మనీ మానుకొనినది. రష్యాను నిగ్రహించెదనను మాటలు వెనుకబెట్టివి. ఇంగ్లాండు సమాధిదాపియై యున్న న్నిదివలయు తనకు సామ్రాజ్య విప్లవభావము మాటకల్పయిం గురైరిగినది. ఎన్నియో సంవత్సరములకుండి కూడ బెట్టుకొనిన ఆహారపదార్థాది సంపద తుదకుట్టింది. జర్మనీ సన్న నన్నుగా సంధినివలం జేయుచున్నది. అధికాయిత ప్రత్యక్షముగా తనంత వామే ప్రానినవో బాగుండదని కాబోయినను, తాటన్యులచే ప్రాయించున్నాడు. జర్మనులకు అమెరికను ప్రతికూలతాభవ. అందుచేత అమెరికను ప్రతికూలత జర్మనుల కోరికలు, మనోభావంబులు ప్రతిబింబితములగుచున్నవి. "నూయార్క్ ట్రైబ్యూన్" అనునది యొక అమెరికను ప్రతిక. "జర్మనీ జేకప్పు రాజధానియగు బర్లిను ను గరము లోని యాంతరంగికముల నెరిగిన జర్మను డొకని వద్దనుండి వింటిని" యను నుపాధ్యాయులతో జర్మనులయొక్క సంధిపరతులు ఈ దిగువ నుదహరించిన రీతిని ఆ ప్రతికలో ప్రచురితములైనవి.

- 1. బాల్కన్ వ్యవహారములలో నికనుండు జర్మనీకి సంపూర్ణ స్వాధీనముండవలయును.
- 2. రష్యాజేకమునకును, జర్మనీజేకమునకును మధ్య పోలండు రాజ్యము రక్షకరాజ్యముగా నుండవలయును. (అనగా వారికిని వీరికినిగూడ హితవుగ నుండి యిరువురకును ప్రత్యక్ష సాన్నిధ్యము లేకుండ సరిపాద్ధు రాష్ట్రముగా నుండవలయును.)
- 3. రుమేనియాను బలపరచవలయును.
- 4. జర్మను పాలనను బెల్జియునును వదలివేయవలయును.
- 5. ప్రాన్సుయొక్క యుత్తరదిశనుండి జర్మనులు జ్ఞాత కలయున; ఫ్రెంచి భాషప్రయోక్తమగు ఆల్సెసు రాష్ట్రము ఫ్రాన్సుకు జేర్పవలయును.

జర్మనుల యాంతరంగికముల నెరిగిన నొక విశేషము డిల్లు వార్తాయున్నాడు. ఇదియధికార వచనములకావు. తాటన్యులను లాలనజేసి తమవైపు త్రొక్కుకొనుటకై యాడినమాటలలో, కాక తామెప్పుడును మిరకోకలనె కోరియున్నారను నూహను ప్రపంచమువై చాటటకై యాడిన మాటలు చెప్పబడుచున్నాని, మొత్తముమీద నిది జర్మను రాజ్యాంగ తంత్ర ప్రవృత్తినిమాత్రము నూచించుచున్నది. దీనిని కే ఆము వరకుగా భావించుటకంటె, సంధిజేసికొనుటకై యాడిన అంచనామాటలుగా భావించుట యుక్తమగును. ఈయంచనా మాటలయందు వినితమగు భావమేమి?

- 1. మొత్తముమీద నిది విజయప్రదంబు వారిమాటలుగా దోషపు. పూర్వపుసరిహద్దులను పూర్వపు రాజ్యములను మరల నిలబెట్టిటకు సమ్మతించునటలు జనుస్థితులమాటలు కావాలవు.
- 2. ఇదివరకు నచ్చటచట వివరయిన సంధినివలంబోల తమకు అపరాధపుణ్యము రావలయునని జర్మనులనుచుండెడి వారు. ఈమాట లిటు కన్నదవు.

- 3. వారు కాంతింపవలె రాజ్యవిప్లవభావము కాదు; రాజక ఆధిక్యస్వాధీనమును కోరుచున్నార.
- 4. వైమాటలు ఫ్రాన్సువారియెడ నెక్కుడు మైత్రిని నూచించుచున్నవి; రష్యావారియెడ ప్రత్యేక వైరుధ్యము కానరాదు; బ్రిటిషులపై క్షయలేదు అనగా యుద్ధాత్మక పరిస్థితుల కియ్యకొనెద రన్నమాట.

ఇంతవరకు అనుకూలములుగా నున్నటులే కానించుచున్నది కాని, అనిర్వచిత విషయములు కొన్నిగలవు.

- 1. స్వీడెన్ ప్రసంగము. రాలేదు. బహుశః స్వీడెన్ యును, దానితోబాటు యూరపుయొక్క ప్రాగాభాగ మంతయు ఆస్ట్రో జర్మను ఆధీనము యుండును.
- 2. ఆసియాఖండపు తురుష్కములతో జర్మను ప్రాబల్య మెక్కుడగును.
- 3. బెల్జియును విషయమై జెప్పినది స్వప్నముగా లేదు. యూరపునందు సాపీంప నుద్దేశించు మధ్యజేకనుండలనువారి పలుకుబడికి బెల్జియునునైన కావచ్చును.
- 4. బెల్జియునువై కావించిన దౌర్జన్యముల మింజామలె యా జేకమునకు నీయవలయు అపరాధపు సామ్య మాటయేమి యు లేదు.
- 5. జర్మను నిరంకుశాధికార వ్యాపనమే స్ఫురించుచున్నది కాని, తత్ఫలమే మెవలయు కానరాదు.
- 6. మొత్తముమీద నికనుండు యూరపుఖండము శాశ్వతకాంతియుక్తమై యుండ వలయునా, కలగా యను విషయమునే టీంపబడినది. శాశ్వతకాంతికారణములకు ప్రయత్నము లేవియు నూచింప బడలేదు. యుద్ధ సేవలను, యుద్ధ నౌకలను తగ్గించు ప్రస్తావన కనబడదు.

ఈ లోపముల కన్నిటికి నొక్క కారణము తోచుచున్నది. ఇప్పటి మట్టుకు నెవో యొక సాధారణ సంధిని జేసికొని, విశ్రాంతిని గొనవలయునని, జర్మనీ ప్రయత్నించుచున్నదేకాని, శాశ్వత కాంతికి మనఃపూర్వక ప్రయత్నములు సుబుటలేదు. అధికారపీయత్వమొకను జర్మను వారింకలూర్తిగ వదలలేదు. ఈ దురభిమానమును వదల గొట్టవలయునని మిత్రినుండలి వారి కింకలు గలవు. ఇది కేవలము బహుత్వేరితముగారావాలదు. మిత్రినుండలి బలసాహసంబులతో బాటు, జర్మను ప్రిజలు మౌనము ప్రిభోధముకూడ గలగ వలయును. నిరంకుశాధికారమునకు కాలము తీరికదనియు, దానిని చలాయించ జూచుటయుద్ధమునకు కారణమగుననియు, ఇక నుండెనను యూరపుఖండపు ప్రకాంతి చెడకుండుటకు జర్మనులు నిరంకుశాధికార ప్రయత్నమును పూర్ణముగాను శాశ్వతముగాను వదలి జేయవలయుననియు జర్మను ప్రజలను నమ్మింపవలయును. జర్మను మౌనము మివిషయమున నెప్పుడు సంసారించునో యప్పుడు ఈ సంధికాంక్షలన్నియు శుద్ధ కాంక్షలయి, అలోచనీయములగును; అప్పుడు మన యుద్ధవికారభావము ఫలించును.

ఆంధ్రనాటక ప్రోత్సాహసంఘము, బందరు.

నాటకరీతి ప్రోత్సాహములు. బందరు ఆంధ్రనాటక ప్రోత్సాహసంఘమువారు జరిపిన పోటీపరీక్షలలో నాటకపు మొత్తపుకుములు 720 లోను; బందరు భారతసంఘమునకు, 408; నలునిపాత్రిక 500 మార్కులలోను 285½; దమయంతికి 500 మార్కులలో 309½; రాజమండ్రి అనుచ్యుకుకు వరుసగా 420; 286; 327; గుంటూరు విద్యాదాన విద్యోగినిసభకు వరుసగా 330; 219; 250; బందరు మత్స్య పురీజేకు నాటకసమాజమునకు వరుసగా, 432; 389; 218; బందరు ఇండియన్ డ్రామాటిక్ కంపెనీకివరుసగా 443; 284½; 270; మార్కులు వచ్చినవి. నలుని పాత్రికను వహించిన మొదటి. వేంకటేశ్వర్లు గారికిని, దమయంతి పాత్రికను వహించిన జగ్గరాజుగారికిని నాటకసమాజములలో బందరు ఇండియన్ కంపెనీకి పరీక్షలో బహుమతిగా వచ్చినది. ఒకవలెభాగము.

ఉమేటా నాకలోని నావికులు.

శుక్రవారమునాడు బందరు జగ్గరాజునుండి బొంబాయికి వచ్చిన చెప్పరానాకలో ఉమేటానాకలోని భారతీయ నావికులు 48 గురు బొంబాయికి వచ్చిరి. 1-12-15 వ తేదీని ఉమేటానాకనుమధ్యధరా సముద్రమున ముంచబడినది. ఆనాకపార్శ్వ నెనునుండి మార్చేన్సుకు ఫాలో గావెట్టుచుండెను. శేపుకు 200 మైళ్ళదూరముండగా ఒక అస్సీయా జలాంతర్గామి దూరమునుండి మూడుసార్లు ఫిరంగిగుండలను వదలెను. అంతట నాకలోని వారందరను 110 నుండి 4 పడవలతోనిడిగిరి. అంతలో జలాంతర్గామి సమీపించి నాకలోనిక 'నెకలై'న నున్నారాయని కెప్టెనుమోటనుగారి వడిగెను. ఎవరునులేరని ఆయనచెప్పెను. తరువాత జలాంతర్గామిదానివై 'నెస్సి'యో ఫిరంగులను కాల్చుగా చాలనీవటికని నుడిగినది. పడవలలోని నావికులను చాలండునాక మార్కులచేర్చెను అటునుండి వారినిబొంబాయికిపంపిరి.

స్థానిక వార్తలు

అనరవిలుస్తూ ఆర్థిక:—అనరవిలుస్తూ హరిజనాదులకు గాన నిన్న సాయంకాలము పాఠశాలకు బయలుదేరి.

బళ్లారి సరస్వినోదినభ:—ఈసభవారు శ్రీ పాఠశాలకు 4½ గంటలకు ప్రాథమిక పాఠశాలకు మును విద్యార్థిగా వచ్చి మండలమున ప్రవేశించెదరు.

పేగు:—పాఠశాలకుండి ఒక రిక్కుడికి రాగా వారికి పేగుతగిలినది. వారిని మంగళవారమువారు జరల అస్పత్రిలో నుంచి తరువాత, కృష్ణాపేటలోని వైద్యశాలకు పంపిరి.

బ్రహ్మసమాజము:—97, అన్నా పిళ్ళవీధిలోని ఉపాసకులందరూన జే. వి. నారాయణగారు “దైవసాహాయ్యము” గురించి శ్రీ పాఠశాలకు 6 గంటలకు ప్రార్థనచేసి ఆంగ్లభాషలో బోధించెదరు.

డాక్టర్ రాధాకృష్ణమూర్తి:—వీరు నున్న సిద్ధచరిత్రకారులు, బంగారీలు. వీరిని నల్లరించుటకై చెన్న పురి ఉపాధ్యాయలసంఘమువారు నేటిసాయంకాలము 8-30 గంటలకు నచ్చయప్పకళాశాలలో సభచేసిరి.

సుందరమైన క్యాలండరు:—రాజమహేంద్రవరములో ఆంధ్రా బుక్స్ డిపోవారు పంపిన సుందరమైన క్యాలండరు మాకు చేరినది. 12 మాసముల క్యాలండరు వివిధరంగుల కోమలరేఖలతో బాగా సాగుతున్నది చిత్రపటముతో కొన్ని చున్నది.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—ఈసభవారి యజమాన్యముకింద, శ్రీ పాఠశాలకు 4-15 నిమిషములకు, కపాలేశ్వరాలయము దగ్గరనున్న గోపాలనాయగారు పాఠశాలకుందరమున శ్రీమతి సరస్వతిబాయి “నందనాచరిత్రము” కాలక్షేపముచేయును.

“లా” పరీక్షలు:—“లా” పరీక్షలవిషయమై నే నేటువారు తెచ్చిన మార్కులను దొరతనమువారి రంగీకరించిరి. కొత్తసభకు లభించునది కచ్చేరకు చేయవలసిన కార్యక్రమమును, సంవత్సరమునకు రెండుపర్యాయములు పరీక్షలుజరుపు కద్దరిని, దొరతనమువారి రామోదించిరి.

పోకలు:—మా. సర్ హుస్సేన్ జరుగారు. వీరును దొరసానిగారును కలకత్తాకు వెళ్లిరి. 15 రోజులలో మరలివచ్చురు. దొరతనమువారి కానిటరీయింగునీరు హెచ్. నారాయణగారు కూనూరుకు వెళ్లిరి. మా. సర్. హరిజన ప్రాంత్యుగారును పి. డబ్ల్యూ. డి. ఫిల్మింగునీరు ఎస్.ఆర్. మర్రేగారును కొల్లంగోడుకు వెళ్లిరి. వారుసోమవారమునా డుదయమునవరలకువచ్చెదరు.

పీఠిల్లుపార్కు ప్రదర్శనమున దొంగతనము:—సామాన్యకాదు పేటలో నవరత్నముల వ్యాపారముచేయు రామదాసుగారి బంగారపువాచీరు 1000 లు వెలగలది ఈనెల 2 వ తేదీ రాత్రి ప్రదర్శనమున పోయినది. ఆసంబంధమున పోలీసువారు టంగసాలపీఠిలో మిలిటరీ హోటలులో ఇద్దరిని పట్టుకొనిరి. వారియొద్ద 1000 లు వెలగల వజ్రములు వచ్చులు నున్నగు మణులు దొరకినవని తెలియుచున్నది.

శ్రీసాధుసంగ మహాసభ:—ఈనెల 9-10 వ తారీఖులలో వైసభయొక్క 5 వ వర్సాన మహాత్మ్యము చెన్న పురి ప్రార్థనాసభ యూనియన్ కన్వూలు హాలులో జరుగును. సాధుసంగము, శ్రీల తత్త్వాలస్థితి యున్నగు విషయములు స్వామి ద్వారాంద ప్రార్థనా బంధునింతురు. రాజవిశ్వాసమును గురించి వ్యాసీవంశి వి.ఎ, అడు ఎఫ్. ఎ; బాలాధర్దర బంగారు వెండి పతకములు 10-వ తారీఖున బహుమతి చేయబడును.

స్వామింగుటను దినము:—కొత్త ఆఫ్ వార్డు వారు నిన్న స్వామింగుటను దినమును జరిపిరి. పిల్లినాలా సి.మారినను గారి కొడక ననుసరించి, ఇక్కడ విద్య సభ్యునించివారు చాలమంది దనుచేసిరి క్రిందా వివరములలో కార్యక్రమము ప్రార్థనామైంది. పంజాబు జరిగినది. వెంట్రంకు, ప్రిభువు గారు ఇక్కడ దయచేసిరి. పితాపురమురాజు గారును శోకటిగిరిరాజు గారును, కపిలేశ్వరపురము, తేలపాళి, పద్మామిడి, లిమ్మూరు బహిందారులు మున్నగువారువచ్చేసిరి.

వృత్తాంతములు

శ్రీ గుంటూరు అన్నదాన సమాజము:—కడపిని దిశంబరు నెలలో ఈసమాజమువారు చేసిన 9 సంవత్సరాలలోను 465 మంది బిడ్డలకు భోజనము పెట్టిరి.

ఎగుమతులు దిగుమతులు:—ఆంగ్ల దేశమునందు చేయబడిన ఏర్పాటులే హిందూదేశమునందుగూడ చేయబడునని పయనీరుప్రతిక వ్యాసినది.

ఆర్యవైశ్య వైదికపాఠశాల:—ధూళిపాటి గ్రామమున దరి కొందరు వైశ్యుల ప్రార్థనాపాఠశాలను గత డిసెంబరు నెలలో ఆర్యవైశ్య వైదికపాఠశాల నెలకొల్పబడినది.

22,500 యుద్ధవిరాళము:—బొంబాయి నూలుబట్టల వ్యాపారులు యుద్ధమునకు రు. 22,500 లు ఇచ్చిరి. ఈమొత్తముతో విమానములను గాని మోటారుబండ్లను గాని కొనవలెనని కోరిరి. దొరతనమువారు స్వీకరించిరి.

బొంబాయి జనరలు పోస్టాఫీసు చోరీకేసు:—ఈ కేసులో 7 వ తేదీన తీర్పు చెప్పబడినది. ముద్దయికి 9 మాసముల కఠినపరకపుశిక్షయు జైలురూపాయలు జరిమానాయును విధింపబడినది.

ఒక ఫిరోజ్ పూరు స్థలమువారు:—లిహోలాలో లాల్ అనునతడు వెర్నానాకై ప్రయాణ మొనరించుటకు నిశ్చయించుకొనెను. కాని ఈత డానాకలో ప్రయాణ మొనర్పలేదని లాహోరునుండి తిరిగివార్త వచ్చెను.

పోలీసుకునిస్టేబులు చంపిన సిపాయికేసు. నేరము బుద్ధిపూర్వక మైనది కానందునను ఆతడు 17 సంవత్సరములవాడగుటవలనను మేజిస్ట్రేటుగారు 100 రూపాయలకు జామీను పుచ్చుకొని వదిలివేసిరి.

మరణశిక్ష ఖాయపడుట:—మనాలాను రాజద్రోహి నేసలకు రాజద్రోహమున బోధించినందులకు మండలే జిల్లాజడ్జిగారు మరణదండనను విధించిరి. అప్పుడున్నా జిల్లాడిమలు కమిషనరుగారు ఈనెల 8 వ తేదీన ఖాయపరచిరి.

విశ్వాస చంద్రికాపరివర్తికీ జూలై 1915 వ పరీక్ష యందు కృతార్థులైనవారిలో గుంటూరుజిల్లాలో నెక్కువ మార్కులు సంపాదించినవారికి క్రియత యడగల్గి నరసింహారావుగారు బంగారుపతకము ఇచ్చుటకు సన్నుతించిరి. గనుక ఆపతకము అద్దంకి త్యాగరాయుడుగారు పొందుదురు.

అమెరికాప్రాప్తిసభ ఖరీదునాకలో మునిగిపోవుట.—ప్రాప్తిసభ ఇ. ఎస్. సాలిస్టరీగారికి వయసు 45 ఏండ్లు. ఈయన క్రైస్తవమత ప్రచారకసంఘమునకు చేరినవాడు. 1914-1915 సంవత్సరములలో రెండుసారు లింతు రంగూనుకు వచ్చెను. కాలిఫోర్నియాలో మతసభకు వెళ్లి హిందూదేశమునకువచ్చి సమాధ్రము వారబడినది.

కృత్రిమ నాణెములు:—గుర్జానుపూరుజిల్లాలో నుండు దిననగరపోలీసువారు రామదాసు అనేభార్య, మరియొక శ్రీ, ఇరువురు బాలికలు, ఒకబాలుడు, వీరిలపై నాణెముల సృష్టించుట కనువగు సాధనము లుండెనని కేసుచేసిరి. భర్త స్వాధీనమందుటచే నీఅమ్మలు భార్యకడ నుండెనను కారణమున నామెవిడుదలచేయబడినది. తక్కినవారిని విచారింతురు.

నమ్మకహరమి కేసు:—99 వేరారు పదాధిపతి పుగమస్తా చంద్రికాదారు అనువానిపై మల్లూరుజిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట నమ్మక హరమి కేసుకట్టి దాఖలు కాబడినది. మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పుపై ముద్దయి అప్పీలు చేసికొనెను. అప్పీలు కొట్టివేయబడినది. కాని ముద్దయికి ఇతర నేరములపై శిక్ష అధికముగ విధింపబడుట కారాగృహవాసశిక్ష మూడేండ్లకు తగ్గింపబడినది.

వైద్యకాస్త్రవైద్యుల శ్రీలక్ష్మి-ఫిల్మిలో నొక సమావేశము:—తేదీ హర్షింతవైద్యకళాశాలభవనమున 4,5,6 తేదీలకు శ్రీలక్ష్మిసమావేశములు జరిగెను. 22 వక్రములు సభకు విచ్చేసిరి. వైద్యకట్టములెల్ల, పంజాబు నమోదుజిల్లులు చర్చింపబడినది. డాక్టరు కార్టోజు, డా|| ఓబీర్, డా|| మేకానోటరు, డా|| ఎ. మాజ మున్నగువారు పాల్గొనిరి. ఆసంతకమున మరకొన్ని చర్యలు జరిగెను. నూతనాంశములు వెక్కు లీచర్యలతో వెలువరింపబడినది.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

జనవరి 7 వ తేదీ శుక్రవారము

నగరీ వ్యాపారము.

సరకుల యెగుమతికి తగిన స్తీయతలు లేవు. విశాఖపట్నం సరకులంతగ నెగుమతికగుటలేదు. అందుచేత హండిల్ వ్యాపారము జరుగుటలేదు. స్తీయతలు విశేషముగనున్నవి బంగాళాబ్యాంకువారు, చెన్న పురిబ్యాంకువారు నూటికి రూ 7 ల వంతునను, బొంబాయిబ్యాంకువారు 6 రూ 1 ల వంతునను వడ్డీ పుచ్చుకొనుచున్నార. దొరతనమువారి రూపాయ ఋణమునకు వడ్డీ నూటికి మూడున్నర రూపాయలు.

పత్రికలు.

చెన్న పురిబ్యాంకు వేయరూల పత్రికలు 1260 రూ 1 ల కమ్ముచున్నది. స్పెన్సర్ కంపెనీవారి 6 రూ 1 ల వడ్డీ నూరు రూ 1 ల పత్రికలు 108 రూ 1 ల. ఇండియన్ అల్బామినముకంపెనీ 75 రూ 1 ల పత్రికలు 150 రూ 1 ల. కర్ణాటక్ యంత్రాల యపు విద్యుత్ వడ్డీపత్రికలు నూటికి 100 రూ 1 ల; (అనగా హెచ్చులేదు, తగ్గులేదు).

స్తీయతలు.

ఈధరలలో హెచ్చుతగ్గులు లేవు. మునిగిపోయిన పరిమితి కుబడులుగా, “మాండాలు” యనుస్తీయతలు వేసిరి. ఈస్తీయతల పాటలో బొంబాయినుండి బయలుదేరి 18 వ తేదీకి చెన్న పట్టణమువచ్చి, సరకులనువేసికొనును. ఇదిచెన్న పట్టణములో నొక రోజుకంటె యెక్కువ నేవుండదు. “నానా”యను స్తీయతల శ్రేణులో సరకులనెక్కించుకొనుచున్నది. “కానమాకెన” స్తీయత 12 వ తేదీకి రానైయున్నది. లిప్టియను 25 వ తేదీకి వచ్చును.

దిగుమతి వ్యాపారము

తానుల వ్యాపారములో మార్పులేదు. సంకరాంతిపండుగ వ్యాపారముంత యుత్సాహకరముగలేదు. కొద్దికొద్దిగ తప్ప బజారుధరలకు సరకులను కొనుటలేదు. కొద్దిరోజులలోనే నీవ్యాపారములో కొంతమార్పులు గలుగవచ్చును. ఇతర ప్రదేశములలో నీ సరకులు చాల నిలువలేవు.

నూలు.

అన్నిరకముల నూలు అవసరముగనున్నది. అందుచేత ధరలు వృద్ధియైనవి. రంగునూలునంతను, (నల్లనూలుతో సహా) వర్తకము కొనుటకు యత్నించుచున్నారు. మరింత ధరలు పెరిగవలెననుచున్నది.

బాహుములు.

అమెరికా, బ్రిటన్, బెల్జియము వేళ్లుల ఉక్కుఖడ్గములు 500 పాసుల పుట్టి 45 మొదలు రూ 50 లు.

శేకులు

ఉక్కు శేకుల పుట్టి 50 మొదలు రూ 55 లు; ఉక్కు శేకులు 6-9, పుట్టి 52 మొదలు రూ 55 లు; ఉక్కు శేకులు 10-18 పుట్టి రూ 55 లు ఉక్కు శీతమట్టలు పుట్టి 50 మొదలు రూ 55 లు.

రాగి శేకులు

ఇవి పుట్టి రూ 380 ల వంతున అమ్ముచున్నవి.

పంచదార

బావా తెలుపు బస్తా రూ 24.8 లు.

సిమెంటు

స్తీయతలు వృద్ధియగునని సిమెంటు ధరలు యెక్కువచేసిరి. బోలెడు సరకు ఇప్పుడు రానైయున్నది. అంత సరకు వచ్చినయెడల ధరలు తగ్గును.

సిమెంటు

అస్సాసియేటెడు సిమెంటు కంపెనీ చేతి మార్కు, రూ 12-12 లు; బర్మ మార్కు సిమెంటు ఎవరును అమ్ముటలేదు.

బ్రిటిషుపోర్టులాండు సిమెంటు

లీమార్కు రూ 12-10 లు; ఇన్స్ట్రక్టుమార్కు రూ 12-10 లు; ఇతరమార్కులు, ఇంగ్లండుమార్కు రూ 12-8 లు; చెన్న పురి (ఇంజనుమార్కు) రూ 11-12 లు; జపాను సిమెంటు రూ 10-12 లు.

శ్రుతి ఎరుమతి వ్యాపారము.

పడమట శ్రుతి రూ 14; కాకినాడ శ్రుతి రూ 120 కు కొనెదమని కొనుక్కునేవారు చెప్పుచుండ, రూ 125 లకు గాని ఇచ్చుచును, అమ్మేవారునుచున్నారు.

నూనెగింజలు అనుదములు.

ఇక్కడ అడేవారు కొనుచునేయున్నారు. బస్తాకరీయ రూ 104-14 లున్నది.

అనుదము.

అనుదము పుట్టి 80 రూ పాయలు.

చెల్లము.

స్తీయతలు లేవు. ఎగుమతి యుండదు. కావున నీదేశములో పండింపట దేశములోనే ఖర్చు పడిపోవచ్చును.

విషయము క్రమశః.

ఆంధ్రము-పత్రికలు

3

ఇంకోపాతంగ్రామము

4

గ్రామ పంచాయతీలు

5

ప్రభావవ్యాసము

పరపతి సంఘములు - ఏమిచేయగల్గినవి

6

లిట్టు, ఫానికవార్తలు

7

ఇంకోపా మహాసంగ్రామము

గణితశాస్త్రము

8-9

ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదము

10, 11-12, 13-14

ఆంధ్ర పత్రిక

1916-వ సం॥ జనవరి నెల 8 వ తేదీ

శనివారము

పరపతి సంఘములు

ఏమిచేయగల్గినవి?

నిన్న సాయంత్రము నవ్వుపడర్చి నో ప న్యాయములలో నెక్కటి మన పరపతిసంఘముల రిజిస్ట్రారు గారగు దివాన్ బహదూరు స్వామి కణ్ణప్పిల్లెగారిచే చేయబడియెను. వారు మనరాజ ధానిలో 1700 పరపతిసంఘములు కల వనియును నివివ్యవసాయకుల కెందరకో పరపతి పుట్టుటకు మార్గమేర్పరచి యున్నవనియుచెప్పిరి. కాని ఈపర పతివలన సంతోలాభము రాలేదనుటను వారే యొప్పుకొన వలసినవారైరి. లాభము రాలేదనగా నుపయోగకరము లగు ఫలములు కలుగ లేదని తలంపరాదు. సూటిగా వ్యవసాయ మభివృద్ధి కాలేదని యర్థము. ఒక్క పోచ పెగుగువోట రెండుపోచలను పెంచుటకు వ్యవసాయదారునకు నికరపతిసంఘము లొకను తోడ్పడలేదు. ఒక్క అణా ఆదాయము వచ్చుచోట శాలుగశాలు ఆదాయము వచ్చునట్లు చేయుటకు సీసంఘములు మనరైతుకు సహాయకాదులు కాలేదు. ఇతర విధముల తోడ్పాటుసంగిన వనుటకు సంజేహము లేదు. పరపతిసంఘము లొదవించిన మూలధన ములో సగముకంటె నెక్కువగా రైతులచాత యప్పులను దీర్చుటకు వినియోగ మయినది. మిగిలిన సగముతో రైతు తన సామాన్యవసరము లను దీర్చుకొనినాడు. విత్తుకొనుట, శిస్తునిచ్చు కొనుట, వ్యవసాయపుకర్చులను భరించుట, గొడ్డు గోదలను వ్యవసాయోపకరణములను కొనుట గున్నగు పనులను నెరవేర్చి కొనినాడు. ఇది యంతయు స్వామికణ్ణప్పిల్లెగారు నోవ్వకొనుచు చెప్పుకథయే. ఈవిధముగు వినియోగముచే పరపతి సంఘముల ద్రవ్యము గ్రామ సామాన్యకారుల వడ్డీరేటులను 18; 24 ల నుండి 12; 9 లకు దింప గల్గినది. కాని స్వామికణ్ణప్పిల్లెగారి ననుసరించి వ్యవసాయకర్మయందు పరపతిపద్ధతియొక్క పర మోద్దేశనిర్వహణము కానరాలేదు. ఇది నిజమే యగును. ఈ పరమోద్దేశము నిర్వహించుటకు మార్గమును కూడ స్వామికణ్ణప్పిల్లెగారు అరయ బ్రయత్నించినారు. తేత్రము సిద్ధమయినదట! చీజము వైవలసినమాత్రమే బాకీపడి యున్నదట! ప్రజలలో మాకు పరపతిపద్ధతి కావలెను కావలెను

అను గిరాకి హెచ్చనలెనట! అందుకు రైతులు కార్యనిర్వహణ మార్గమున సుశీతలు కావల యునట! అనగా సకాలమున అప్పు నిచ్చివేయు నభ్యాసమును బాగుగా చెందజేసికొనవలయునట! మాకు నందియుండు రిపోర్టు సరియైనదే యగునేని స్వామికణ్ణప్పిల్లెగారును అధికారవర్గమువారు ఎప్పుటి కిని నిర్మించి పెట్టుకొనియుండు వ్యూహములోనికే చొరబడినారనుట నిక్కము. పరపతిసంఘము లూరక పెరిగిపోవుట, కారణములు చెప్పజాలము, సామాన్యాధికార వర్గములో చేసినవారికి ఇష్టము కాదు. నిరోధించుమార్గ మేది? సంపూర్ణత్వమును కోరినయెడల నెట్టి యభివృద్ధిని కూడ కొంతవరకు వెనుకకు లాగవచ్చును. పరపతి సంఘముల పర మోద్దేశ మీదేరుట లేని అనుటతోడనే కారణము తోచుచున్నది. సంఖ్య హెచ్చిపోవుచున్నది కాని ప్రజలు తాముగా ముందరకడి కోరకపోవుట చేత వారికి పరపతిపద్ధతియొక్క జవాబుదారీ యర్థ మగుటలేదు. ఈ వాదము వినువారల వినుటకు మిక్కిలి సకారణముగా కానరాక పోదు. కాని స్వామికణ్ణప్పిల్లెగారు మొదట చెప్పిన మాటలను స్మరించుకొనిన యెడల ఈ వాదము నిర్విర్యము కాకపోదు. హైదరాబాద్ ల ఋణముల పాత్రై యున్నాడు. మనరైతుల ఋణము 500 కోట్లకు పైబడియున్నదని కొందరు లెక్కివేసి యున్నారు. ఋణస్థునకు సకాల కార్య నిర్వహణము సులభసాధ్యము కాదు. అందుచేతనే మొట్టమొదట మనరైతు యొక్కయధమర్గతను నాలోచించి తీర్చి పరపతి సంఘముల తలపెట్టి వలసినదని నాచా మున్నగు ప్రముఖులు ప్రాసి యున్నారు. పరపతి సంఘములు ప్రథమ దశ యందు మనరైతుల యధమర్గతను దీర్చుటకు దోడ్పడును గావున వీని యభివృద్ధి నిరంతరము సాగవలసినదేయని బుద్ధిమంతు లందఱు నుత్సాహభరితు లైయున్నారు. రైతును బాగుపరచుటకు మాయభిప్రాయము ననుసరించి ఈ పరపతి సంఘములు మిక్కిలి సహకారు ల. వీనిని పరిపాలించు వారును వీనికి సహాయ మొనర్చు వారును పరపతి యొక్క పరమోద్దేశములను మరచిపోవలసిన దని మేము చెప్పువారముకాము కాని ఆ పరమోద్దేశమును నిర్వహించుటకు సాధనము కాదగిన ప్రథమోద్దేశము ఒకటి కలదనుటను మాత్రము ఎప్పుడును స్మరించుకొన వలసి యుండును. అది మనరైతుయొక్క యధమర్గతా నిర్మూలనము. దానితో పరపతి పద్ధతియొక్క యితరోద్దేశముల పూరికరణమునకు మార్గము సుశుభ్రగా నేర్పడగలదు. ఆ నిర్మూలనము జరుగు వరకును పరపతి సంఘము రైతు ఋణములను దీర్చుటకే తోడ్పడవలయునను వాదము తెచ్చినను తేవచ్చునేమోగాని ఆ వాదమునకు దిగుట కార్య పర్యతముగా దోచలేదు. అన్ని విధముల పరిశ్రమయు పరకాలమున జరుగ తగియున్నది. రైతు యొక్క అధమర్గతా నిర్మూలనము, విజ్ఞానాభివృద్ధి సామాజికశక్తి సంపాదనము, సంఘీభూత కార్య సాధనము అన్నియును సాధ్యమైనంత వరకు ప్రోత్సహింపబడ వలసినవే కాని రైతులయొక్క ప్రస్తుతస్థితిని బట్టి ఎత్తుకొనుట తోడనే ఎల్లయు

సమకూరకున్న పనికాలేదని వగచి పోవలయుగా రైతును మొదటదైవసమునొప్పిన గాని ముందునకు నడుగుపెట్ట వెరతురునుట మాత్రము కార్యపరుల తక్షణము కాదు. నిన్నటిదినము అగ్రాస నాధి కత్యము వహించిన సర్ విల్లియము హంటరుగారు చెప్పిన నాలుగుమాటలలోనే యెంతోవివేక మిమిడి యున్నది. బిడ్డను తిండి ఎక్కువయగునేమో యని భయపడుట న్యాయమే యగునట కాని తిండిలేక చేయుటయు సమాన నష్టమే కలిగించునని జ్ఞాపక ముంచుకొనవలయు నట. క్రొత్తి బుద్ధిమంతుడును స్వయముగా పాటుపడుటచేతను ద్రవ్యసహాయ ముచేయుటచేతను పరపతిపద్ధతికి తోడ్పడుట యత్యవసరమట. రైతునుదాస్యమునుండి విడిపించుటయు వ్యవసాయమును అభివృద్ధిచేయుటయు ఈరాజ ధాని పెంపందుటకు పరిశ్రమల యభివృద్ధికంటెను ఎక్కువసత్వరముగను ఫలవంతముగను తోడ్పడు నట! ఈ తడవటి వాక్యముచేత పరోక్షముగా పరిశ్రమాభివృద్ధిని నిర్మితసహజములతో మేము సర్ విల్లియము హంటరుగారితో నేకీభరింప జాలము గాని మనరైతునుండి వారు ప్రముఖ ముగా జెప్పిన 'వాస్తవికముక్తి' స్వర్ణమునకు మాత్రము మేము వానిని మహాపూర్వకముగా ప్రశంసించుచున్నాము. బిడ్డకు మంచి బలవత్త రాహారము పుష్కలముగా నిచ్చుట సుసంరక్షణ కవసరమని తోచగలకాలము త్వరతోనే రానున్న దని పరపతిని గురించి చెప్పుచు వివరించుటయు వా రెంతదూరము మన రైతుయొక్క యధ మర్గతను నాలోచించినారో స్పష్టపరచుచున్నది. మన రైతుయొక్క ఈమహా దుర్దశ ప్రథమమున నాలోచింప దగిన దని మన నాయకులును ప్రభుత్వము వారును సంగీకరించుట కాగంభీరతు లేని ఆబంకములేక పరపతిసంఘములు ఇంకను వేయిరెట్లు విరివిగా వ్యాపించి అధమర్గతా దుర్దశ ను బాపుట గాక తమకలమోద్దేశనిర్వహణము నకును తోడ్పడునని నమ్మవలసి యున్నది. ఇంకను మనభూమిలో సీవిషయమున తగిన యాందోళన జరుగక పోవుటయే యిప్పుటి మాంద్యమునకు కారణముగా కన్పట్టుచున్నది.

పోలీసువారు—న్యాయవిచారణ.

మోహను అను నతిశయ రాజకీయముగా నను మానా స్పృగుడైన బంగాళీ చిన్నవాడు. ఇతనిని కలకత్తాపోలీసువారు ఆనగరిపుష్కలన్యాయాధి కారివద్దకు విచారణార్థము కొనివచ్చిరి. నేరము మరి యేమియుకాదు. చెడ్డజీవనము. ఈనేరము సామాన్యముగా ఎరుకల ఏనాడుల వారిపై విచృలవిడిగా మోకబడునట్టిది. ఇదమితమని నేరమును సాక్ష్య ము మూలకముగా నిర్ణయించుటకు పోలీసువాకి సాధ్యము కాని యప్పుడు బలముగు ననుమానము నకై సాక్ష్యమును కొనితెచ్చి నేరస్థునకు శిక్షవిధిం పించుటకై ఈ చెడ్డజీవనము అను పద్ధతి ఏర్పడి యున్నది. దీనికేంద్ర న్యాయము అన్యాయము రెండును జరుగు చున్నవి. అన్యాయమే ఎక్కువ యని సామాన్యాభిప్రాయము కలుగ నారంభించి యున్నది. ఎందరో స్వతంత్ర న్యాయాధికారులు ఈ పద్ధతిని నొకరిటిగా ఖండించియే యున్నారు. ఇట్టి పద్ధతి నాధారము చేసికొని రాజకీయాను మానమునకు పాత్రుడైన యావనుని కలకత్తా

పోలీసువారు విచారణకు దెచ్చినారు. ఇట్టి కేసులలో సామాన్యముగా మొదట నాగోచించునది నేరస్థుడనబడినవానికి చెప్పుకొనదగిన జీవనాధారము కలదా లేదా యనుట. ఈ కేసు విచారణలో నున్నది కావున ఇందులో నిదమిత్యుని చెప్పి వాఖ్యానము చేయుట మానని కాదు. ముద్రయి చాకలిదుకాణమును పెట్టినాడని ఆతనిపక్షమున న్యాయవాది చెప్పుచు ముద్దయివద్దరు 200-300 ల రొక్కలను గొడచుచున్నాడు. ఒక పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ సాక్ష్యమిచ్చుచు ముద్రయి అద్దెకు పీసి కొనిన యింటి యజమానురాలు ముద్రయి ఆమె చేతికి భద్రముగా దాచుటకుగాను ను 120 ల వదిలూపాయల నోటును ఇచ్చినట్లు చూపిన దని వాకొనుచున్నాడు. ఈ విషయములను పురస్కరించుకొని ముఖ్యన్యాయాధికారి ఈ క్రింది డిగ్రీ ముగా పోలీసు వారలను ఆక్షేపించి రసి వార్త వచ్చియున్నది.

“ముద్రయికి తగిన దీక్షాధారము లేదని చెప్పటకు రాదు. ఈ కేసును విచారించుకొని ముద్రయికి కృతిరేకముగా చెప్పుల జేమైన కలదేమో యాలోచింపుడు. నాకేమియు నున్నట్లు నోచలేదు. మీరు సాక్ష్యము లేకున్న పక్షమున మీరు కేసును ఉపసంహరించుకొనుట మంచిది. ఇట్టి కేసులు కట్టి ఆపఖ్యాతిని దెచ్చుచున్నది. ఏది ఏమిటి తీరలేదు. ఇదిరలో ఇదేవిధముగా ‘చెడ్డజీవనము’ నేమనక నాయెదుట విచారణకు జేబడిన ముద్రయిని నేను వదలిపెట్టితిని. ఈ కేసులను విచారించు పెద్ద మనస్సులు ముద్రయిమీద తగినంత సాక్ష్యమున్న నేకాని విచారణకు పంపుటను తలపెట్టరాదు” తెలియజేయుచు.”

ఈమూలలలో న్యాయాధికారి వై కేసును 17 వ తేదికి వాయిదావేసి యున్నాడు. కేసుపై వ్యాఖ్యాన మిచ్చుట లేదు. కాని వైమాటల యర్థముమాత్రము స్పష్టము. పోలీసువారు తమకు బాధగా లోచునట్లులను విశేషమాధారమున్నను లేకున్నను ఏదో యొకవిధముగా విచారణకు దెచ్చి శిక్షితుల నొనర్చుటచున్నారని ముఖ్య న్యాయాధికారిగా రభిప్రాయపడు చున్నారనుట విచిత్రము. వారు తమస్వస్థభవమునే ఉదాహరణముగా నిచ్చుచున్నారు. ఒక్క మహా సగరమున ముఖ్య న్యాయాధికారమును వహించి యుండు వారు ఇంతస్పష్టముగా పోలీసుకర్తలను ఖండింప వలయునన నవి యెంత భోకభూయిష్టములుగా నుండ వలయునో చురువరులే యూహించుకొన గలరు. అందులోను ప్రస్తుతపు కేసులోని ముద్రయి రాజకీయానుమానమునకు లోనైనవాడు. ఆయన యనుమానమునకును చెడ్డ జీవనమునకును నేమి సంబంధమో మాకు లోచ కున్నది. సంకతులన్నియు తెలియవరకును నేమియుజెప్పరాదు కాని అట్టి వానిని ఈ నేరమునకు పాత్రుని చేయవలసి వచ్చునప్పుడు పోలీసువారు సామాన్యపు కేసునందు కంటె ఎరుకుల ఏనాడుల కేసులందుకంటె హెచ్చు జాగ్రత్తతో మోగి యుండవలసి యుండెను. అట్లుచేయక ముఖ్యన్యాయాధికారి గారి చీవాట నింతజలముగా నందుట తమశాఖకు నివృత్తికే కల కళంకమును నిమమడింప జేయుటగా గాన్పించుచున్నది.

నిర్బంధ సైనిక సేవ.

నిర్బంధ సైనిక సేవనుగూర్చి ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభలో నిర్బంధము రుద్రాచల శాంగ్లూతి మరల తయొక్క మహా తృప్తికర్త నిరోధక శక్తినికనుబరచినది. ముఖ్యమంత్రి ఆస్పిక్తు నిర్బంధపు బిల్లును ప్రోత్సహింపబడుట తాద ఆ బిల్లు కృత యైనవారము సంతోషింతురనియు ప్రజ విప్లవముగా ప్రాప్తము లానికి వచ్చినది దానిని కృతము చేయవలసినదనియు

నవ్యపించినారు. మంత్రి నైమను ఆస్పిక్తు మహాశయినో భేదాభిప్రాయము కలవాడై మంత్రియందలి వదలిపోయియు తాద నిర్బంధపద్ధతి గానున్నది తాను కృతిరేకముగా పరిశ్రమచేయుటలేదని తెలియ పరిచినాడు. కర్మకల గొప్ప యువేశకు నిర్బంధపైకి సేవకు కృతిరేకముగా నిర్బంధము మిచ్చుచు గూడ తమ మాట వనువిందియే తమ ప్రతిఘటనకు ముగిసిన యదవకములేదనియు తమలో మితవాదుల యభిప్రాయముమార్చిమే తీర్మాన రూపము నందినది కావున తమ ప్రతి నిర్బంధ వారి వారి మనస్సాక్షి నాలోచించుకొని ప్రవర్తించవచ్చుననియు నిశ్చయించి యాదార్యమును కనుబరచినారు. విద్వాంసులకు యూనివర్సిటీలు కార్మికులకు యాజమాన్యము క్రిందపభవేరి విద్వాంసును నిర్బంధపద్ధతి నుండి తొలగించుట యదమానవమట యని తీర్మానించుచు తాను నిర్బంధపద్ధతికి సాయము చేయుటను మానించినారు. బాధ్యమతను ప్రతినిధి సేవ నిర్వాచకులు కృతిరేకాభిప్రాయములై యుండని యెరింగియుకూడ నిర్బంధపక్షమున సమృత్తి నీయ సాహసించినారు. ఒక్కవైకితప్ప తక్కిన అందఱు పక్షికలన్నియును ఆస్పిక్తు మహాశయినో తీర్మానమును ప్రశంసించినది. ఆపక్షి మొక్కటియే యా నిర్బంధపద్ధతి కలన దేశము క్రొత్తగా మంత్రియందలి నిర్వచనాత్మకము ఏర్పడగలదని (నాయునున్నది తక్కిన యాంగ్లభూమి యంతయు నిర్బంధ మక్కరలేదని యు థ్లో పిం చు చున్నది. నిర్బంధ నే నిక నేన బిల్లు ప్రోత్సాహితి నిధి సభ లో నికాడీ కొక ప ర్యాయము చదివి యంగీకరింప బడినది. ఆసభాసభ్యులు 408; ప్రతిపక్షసభ్యులు 105. ఇది ప్రభుత్వమునకు నిండు జయముటకు సందియము లేదు. కాంతసమయము ఇంగ్లండుంతయు నొక్క కంఠముగ నెదిర్చియుండగల బిల్లు కేసు, ఎంతో కృతిరేకాభిప్రాయము స్పష్టముగా కానవచ్చుచున్నది, కృతసాహాయ్యముగా నంగీకృత మగుట ఆంగ్లప్రజల కార్యపరత్వమును నేనోర్చుచున్నది. విభేదముండిన నుండుగాక. జాతీయ లాభముకొరకు నేది తాత్కాలికముగా నిర్ణయమునో దానికి కరహాసించుట పాపమిది. ఇదియే ఆంగ్లభూమి లోకమునకు నిర్బంధ సైనిక సేవబిల్లు సంకల్పమునిచ్చిన సందేశము.

ఆర్. కేవళాయుగారు.

ఏమి మన రాజధానికి చేరినారు. తిరిచివాల్చి నాస్త్ర వ్యూహ. వాస్తవికత ప్రాధులు. ఇటీవల ఆమె కాకు చేరిన వెళామాయించి జరిగిన వాస్తవాత్మకతల సమావేశమునకు యం ప్రతినిధిగా చురగాన వీరి ప్రజ్ఞ ఆమెరికావారి మానసముల కాకర్షించినది. సాక్షి ప్రాంతిస్కో పత్రిక యొక్కటి వీరిని గురించి విపులముగా ప్రశంసించి ప్రార్థించి. వీరు సమయమును పోనీక కాలమును చక్కగా నుపయోగించుకొను చున్నారట! వీరు కర్మాగారములకు పోయినచోట నెల్ల యంత్రముల లోని సూక్ష్మములను గురించి వీరు కనుబరచిన విజ్ఞానము అచ్చటి వారలకు అచ్చుతా నవమైనదట. కేవళాయుగారు బాప్టోమై కాకభక్తులే యెవను నాటకములు నాట్యములు అనిక యెడల నేనగింపి కొనువారే యెవను వీరికి కొల్లలుగా మిక్కిలి సమకూర చున్నారట! కేవళాయుగారి సామాన్య విగ్రహమును చూడగా నందిమి యిండు కత్తి ఏమియి గోచరమును చుండలేదట! ఇంత కర్మించియు ఆపత్రికకు తొలగితేను. నిజముగా పాశ్చాత్య రాగర కమునా రందరకు నింతకాలమును మరళమి కుకాగరకులకు నల్లవారోనిండియున్నదియు ఈనల్లవారిని విజ్ఞానంతులను జేసియు క్రికిగొనిపోవుట తెల్లవారుబహిషంపింప భారమాయుగదా తలంచుచున్నప్పుడు. మనకేవళాయుగారిని చూచు నప్పుటికి కాక ఫ్రాన్స్ కోవల్చి కాపంపాదమును నీటికొరక సృరణకురచ్చినది. అంతట నాతడు నిజస్థితిని నిరూపింపనెంచి ఈకేవళాయుగంజీవాని సుత్పత్తియే గలవానిని తెల్లవారు భరింపవలసిన యదవకము కావరా లేదని ప్రార్థించింది. నల్ల వారిభారమును మోయుటకు నట్టి నాకే నిర్దయకు నున్నారు. కావున తెల్లవారు తమ నాదిరీలను వెదలిరచ్చుని నియమించి తమతమ దేశములలోకి కాలవసించుటలకు వారిని కార్యా ర్థముగా పంపుట న్యాయము ప్రార్థయియున్నది. ఇది సత్యముని ఏద్రొందవుకు సంతసింపక యుండగలకు? ఏద్రొందవుకు తన తమ కేవళాయుగారికిరతనే ఏద్రొందగోరవ్యాపనా శక్తి యెట్లుకపోయేనేమని యెఱిగి చింతింపక యుండగలదు? అట్టి సోదరరత్నము మనకుగల్గినదాగుదాయని యెవ్వడు ముదంబంధక యుండగలకు?

దేశీయ మంత్రి.

అందఱు జనవరి 7:— పద్మావతి వైయగారి స్థానమున జేతయ మంత్రి హెచ్చుత కామ్యముగా 6 నిమిషంవలకు వారిని తెలియజెప్పింది.

రమ్యా 7 (1) లక్షల సైనికులు నిర్దయుగ నుండుట.

అందఱు జనవరి 7:— కిరవకు ప్రభువు గారు ఏభేక్కుకు వెల్లివచ్చు ప్రాంతమున నిర్వయామంత్రిగానో మాటలాడి 6. ముద్రగా నుగియవలయు మిక్కిలియందలివాడు సేవలను నిర్దపకుమని నే యుండును. యుద్ధమార్గంబు మీన జగ్గనీ మిక్కి దేశమును సంతిపజేయుటను. ఆంగ్లమిక్కిలిగమన నేలాభిప్రాయము సలిగియున్నది. బాల్యము రాష్ట్రముల యుద్ధమును మానుట కంగీకరింపదు. మానీకాగో నేలను చేర్చుకొనే యుండును. సమయము విచ్చివచ్చుటలనుండి కత్తువులవై బడుచును. అల్పాంశముగండి నిర్వేగము నేనడుండుగా శత్రువులకు తలపడును. క్విగో 4 మ్యూలో 70 లక్షలనుండి సైనికులు నిర్దయయ్యెదరని కిరవకు ప్రభువుగారు నాడిరి. అని నిర్బంధంబు విలేఖరి ప్రాండ్యుపత్రిక.

గ్రూపుల కర్తవ్య

అందఱు జనవరి 8:— సోదరమునాటినుండి వివాహితులకును అవివాహితులకును గూర్చి ప్రకటించి ప్రార్థించుటలను ప్రయత్నింపబడింది. వెక్కుమంది తమంతట తామే సైన్యమున జేరఁతురని తలపడుచున్నది.

నర్తక సంఘము

అందఱు జనవరి 7:— ఉక్కు ఇనుముపైకాయాని యుటల నేకము చేయుట కొకరద్దతిని తయారుచేయుటకై ఒక సంఘ మేర్పరచబడినది.

ఒక ఆంగ్ల జలాంతర్గామి

అందఱు జనవరి 7:— ఆక్సుటెర్డామ్—వారికిప్పి, వాక్సుగ్రొండువద్ద మెట్టుయొక్కిలిమనియు, జలాంతర్గామిలో రంధ్రము పడెననియు చాఁచుచు లేఖనతో నావికులు జెప్పిరి. నాకాదళ బాంకీయలలో ప్రస్తుతమి నావికులకు బనరీయబడెను.

నిర్బంధసైనిక సేవావిధానము.

పరామర్శకత్వము ఆమోదము

అందఱు జనవరి 7:— బ్రిటిషు దీవులు నిర్బంధసైనిక సేవావిధానమును గమనించుట కలన తమకు కలిగిన ఆమోదమును పరామర్శకత్వము మొనరించినది.

అసత్యప్రమాణమునకు శిక్ష.

అందఱు జనవరి 7:— నిర్బంధసైనిక కాసనము నుండి తప్పించుకొనుటకు అసత్య ప్రమాణము చేసేవారికి 6 నెలలు శిక్ష విధింపబడునని నిర్బంధకాసనమున నొకవరకు గలదు.

ఒక జలాంతర్గామికి ఆపద గలుగుట

అందఱు జనవరి 7:— హేకు గాస్ప్రియనుడుగొర్రాడు నకు ఆనల దూరమున నొక జలాంతర్గామి ఆపదకు పాల్పడి సహాయము కోరగా దానిని సరోదానిబంతు అనుకొని సరు సమీపించెనని అధికారులు ప్రకటించిరి.

పరామర్శచారి ప్రకటనము

అందఱు జనవరి 7:— వారిక— ప్రార్థనదగినదేమియును లేదని జరానువారు ప్రకటించిరి.

పెరిన్యాను ముంచుట.

అందఱు జనవరి 7:— నామింగ్ల ౪. చురువారు నాటిరాత్రిగర కునుపరిన్యానాకముంచి నీనమాచార మేమియును తెలియలేదని వియన్నాలోని ఆమెరికానంత్రి తెలిపెను.

సూయెజ్ కాలువపై దాడి.

జగ్గములు చున్నగు శత్రువులు సూయెజ్ కాలువపై ముట్టడి సలుపుటవిషయమై జేరూసలెములో జనరలు వాన్ మెకెనుసజ గారు సేవలు తయారుచేయుచుండిరి. దాడి జడలుట నిజమగునని రాబోవు నెలలోపున ముట్టడి సలుపవలయును. కనుకటిమాటుకంటె అధికమగు నేలతో నీముట్టడికి వొంకొనవలయును. ఇది అంతయు క్రొత్తలములు కాకూడదా అను నిర్భిప్రాయభేదముతో పెద్దలు కొందరున్నారు. జగ్గములు తుగువలె ప్రేరేపించి వారిచే కాలువపై ప్రేరణకరబట్టి జరిపింతురని అందరి అభిప్రాయమైంది. ఒక ఎడారి దాటవలయును. ఇదట కలిగిన సమయము పోను మిగిలిన సేనతో నీముట్టడి జరుగునని కొందరియూహ. మనల మానవులము నుత్తేకములో నీవార్త ప్రయరింపబడెనని కొందరు చెప్పుచున్నారు. ఎట్లయినను ఈజిప్టువారుమాత్ర మి ముట్టడికై ఎదురుమాచుచున్నారు. తురుక్క-జగ్గమునైనిటులు సేనయదారిలో ప్రాణముల బాటుగలరను దృఢ మృత్యుముకలదు. ప్రదేశ మంతయు కాంతముగ నుండును. ఒకరితో జోక్యము కలుగజేసికొని జీవుల ప్రాంతముల కాంతిజనమును మామూలరీతిని జరుపుచుండునని ట్రైపు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు కయిరో విలేఖకుడు తెలియజేసెను.

బరోపా మహా సంగ్రామము

నిర్బంధశాసనమును మొదటిసారి ఆమోదించుట

రెడ్డండు పాక్షికులు కార్మకు వాదులు భిన్నాభిప్రాయముల నొసంగుట

టర్కివారు సూర్యజ కాలయొద్ద పోరాడ తలంచుట.

ఇంగ్లాండు

ఇంగ్లాండులో నై నికులు

పార్లమెంటులో చర్చ

లండను జనవరి 5 — ప్రతివారము బిల్లు సంగీకరించి దొరతనమునకు సాహాయ్యము చేసి విజయప్రాప్తికై ఆంగ్లేయులు మాడ విశ్రమించలేకపోయినట్లే కష్టములనొందుకొనుటకు నిశ్చయించుకొంటిమని మిశ్రమండలికి తెలియజేయవలసినదని బ్రిగేడరు జనరలు జే. నీలీగారు కామన్సుస్థలో చెప్పి

రెడ్డండు గారు

రెడ్డండు గారిట్లు చెప్పిరి:—నాపక్షమువా రి బిల్లును అంగీకరింపజాలరు విజయప్రాప్తికే మేమంత త్యాగమునైనా చేయుదుము. కాని ఈ బిల్లు అనవసరము మనము తిరస్కరించేసి వారికి మందు తుపాకిని నియ్యగలిగినదానికంటె పెక్కువ మందే యున్నారని సర్ బాను ప్రయోగము చేసి మనలందరించి మేము వారికి సాహాయ్యము చేయుదుము.

లేబరు పక్షము

హార్డిగార్ట్లు చెప్పిరి:—లేబరు పక్షమువారి యభిప్రాయము లేవు జరుగు లేబరుసభ ననుసరించి యుండును బిల్లును చర్చించుటకు మరయొక దినము వ్యవధియిచ్చినందున కై మంత్రికి నే నెంతయు కృతజ్ఞుడను. కాశ్యేత్రపుల్లెలును ప్రజా శపేక్షలుటకు దీనిని ప్రాతిపదికము చేయదని దొరతనముచ రభయమియ్యవలయును మెకెన్న, రన్నియూగార్డుకు బిల్లుతో సంబంధమున్నది లేనిది తెలిసికొన గోరుచున్నాను

బిర్లాండు యూనియనుస్థలసభ

బిర్లాండు యూనియనుస్థలసభ్యులు సర్ ఎడ్వర్డు కార్మకు గారియాధిపత్యముక్రిందనుభవించే బిర్లాండుకు నిర్బంధ శాసనమును కర్తవ్యమందేయుట; దేశాభిమానమును రాజభక్తి కలములును, తలవంపును తిరస్కారముగనున్నదా, యోధానముతో సభ్యులు తిరస్కరించిరి. ప్రజలలో పక్షపాతిమలే, అందరను సమానముగానే తాము చేయు వలయును

ప్రతికాభిప్రాయములు

లండను జనవరి 6 — డర్బిగారిపద్ధతివలన సేనలో చేరి వారిసంఖ్యనుబట్టి చూచినయెడల, దొరతనమువారు నిర్బంధ శాసనము తెచ్చుటకు మరయొక పర్యవసానమునకు రాజుల దని ప్రాగ్టికాశ్యేత్రపుల్లెలును సుదువుచున్నది

డెయిలీ క్యాంబ్రీజ్ పత్రిక

ఒక డెయిలీ క్రాంతిపత్రిక మాత్ర మిట్లు వాసి, బిల్లును ప్రజాశపేక్షలకు పూర్వమివ్వవలెనని సేనలో చేరిన గారిని న్యాయస్థానములకు తీసికొనివచ్చి వారించుట చేసేనని ఆయాకారణములను కలగొనవలసినదని సుదువుచున్నది

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక

తగినంత యవసరమును గురించి, బిల్లును ప్రచారమునకి తీసికొనిరావలయు నని, డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక వ్రాసుచున్నది

లేబరు సభ్యుల మహాసభ

కంపల్లెరి సైనిక సేనాబిలు విషయమై యోచించుటకు కృషీరములు, సేను పెన్సుమిస్ట్రీ లో సెంట్రీలు మందిరముల సమావేశమై గలవలె చేయువారు తప్ప కృషీలలోని ప్రతిభగతివారును సభకు వచ్చిరి గనులలో వారు ప్రత్యేకము సభచేసికొనుచున్నారని నిర్బంధ సేనాబిలుకు కూలీలు కృత్రికముగ నున్నారనియు, వారింటికిరద్దతి నిర్దిష్టముగా సాగించుకై సంతసించుచున్నారనియు డర్బిగారిపద్ధతివలన ఎంతమంది సేనలో చేరినది కర్ణమునకును గాన బిల్లును పార్లమెంటులో తెట్టిముఖమై నిలిచి ఆయనపట్టికిని కృషీలము వారివారి ఇష్టమునా వోటుల నియ్యవచ్చును

హార్డి గారు,

హార్డి గారిట్లు చెప్పి:—వెతిర్లారము మితవాది అండుక లక్ష్యము చేయుచున్నది. నిర్బంధ శాసనము సర్వాంతర్యము లేకుండచేయలేదు. బిల్లును ఆ

రింపకపోయినచో ఎన్నికలు జరగవలసినప్పుడు అప్పుడు కృషీరములు కలుగును. అప్పుడు నిర్బంధ సైనిక సేన తెల్లమీద పడకమానదు.

ధాన్యును గారు

చాలమంది ప్రతినిధులును ధాన్యును గారును నిర్బంధ సైనిక సేన పనికిరాదని చెప్పుచు బిల్లు అంగీకరింపక పోవుట వలన, ఎన్నికలు తెచ్చివెట్టినయెడల, కందకములలో ప్రాధాన్యము వారికి అపచారము చేసినవారగుదుమని నెలవిచ్చి

సర్ బాను సిమ్సు గారు

లండను డిసెంబరు 6 — కామన్సు సభలో సిమ్సు గారిట్లు చెప్పిరి:— నిర్బంధ సైనిక బిల్లు అంగీకరింపబడిన యెడల దానిని నిర్బంధించు పనిని తెట్టుకొను వీరితో డెయిలీ క్యాంబ్రీజ్ పత్రిక ఏకీభవించుచున్నది, పెన్సు మిస్ట్రీ గజెట్టుపత్రిక ఏకీభవించలేదు

నిర్బంధ సైనిక శాసనము

లండను, జనవరి 7 — పార్లమెంటు ప్రజలసభలో చర్చజరిగినపుడు విషయపరిశీలనమాత్రముననే ఈ శాసన మన సరమని సేను గొప్పించిరి. 10 లక్షలమందిని మనము పంపితిరవలెను. లేబరుకు పోరిన సేనుకు విజయము కలుగును అని సామ్యులుగారు నడిచిరి. నానియోజకలకు శాసనమునందనివ్వమని నే నెరుగుదును అయినను సేను అను మాటాభిప్రాయమునే యియ్య సామాన్యజనము ఒక నెలదినములు సేను పూర్తి స్పష్టత కనుననుండి సేనల నన్నిటిని పూర్తిగాచూచి నేడేమిచటికివచ్చిరి. కందకములలోని సైనికులు తడవకు 4 దినము లవసారాభిముఖ విడుదలయడ న త్యాగముతో పోరుచున్నారని చాలశ్రీమతు పాలకుచున్నారని కాని నిచటి సౌఖ్యమునుభవించుచున్న యవజలండను వాచిత్రము పాటుపంచుకొనునట్లైన మనము చేయుట మిథి అని బార్నెసు గారు చెప్పిరి వివాదావకాశముల ఏమయిననుగూడ నింతటి సామరస్యములోను పట్టుదలతోను దేశాభిమానముతోడను ఇదివరకు చర్చజరిగి యుండలేదు ఈ ప్రాతినిధిగణభిగామును మాత్రమే ఆలోచించి ఇతిరదేశీలలకా రవ్యధా తలంచుట కవకాశముండును కా మొత్తముమీద జరిగినచర్చవంతను నిష్పాక్షిక భావముతో చాలకించి వారికి ఏదేమిండుగాని ఇట్టిస్థితిగతులలో ఇంత ఏకీభావము కలగదనియు మన మనలించుచున్న విధానము తలచుకొని దీని మనము కడవరకును సాగింపవలయును గొప్పించక మానదు

నిర్బంధ శాసనము.

లండను జనవరి 7 — పార్లమెంటు ప్రజలసభలో నిర్బంధ శాసనమును 403 గురు సభ్యులు ఆమోదించి 165 గురు వ్యతిరేకించి. హెచ్చుమంది అంగీకరించుటచే శాసనము ఆమోదించినవారిలో బరున్న సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ డెన్వి గారుండి బిరుదు కక్షివారును 55 గురు జాతీయ లిబరల్ కాన్ఫెడరేషన్ లో కొందరటు కొందరటు 65 ఓటై కక్షివారు తలవంపునుండి ఆమోదించబడినదా మ. 165 ఓటించబడినపుడు ప్రభుత్వ త్యాగము కనుడైన సైనిక సేన ధాన్యుల కరవత్తముల నూగులాడించిరి ఆ ధాన్యులను దిగవచ్చినపుడు ప్రజలు కోలాహలధ్వనులను గానము చేసెను

పెన్సుమిస్ట్రీ గారు.

సేను గారు పొందిన దుశస్థితి కరి 5 మూల్యాల పోకసంభాషణమున గాన సేనుల తెలియజేసిరి ఇదివరలో తెలియజేసినట్లు సేనుల ప్రభువరచే సముద్రములోనికి పంపించుట పడముల ముక్కలైనవి పెక్కు పడములను రాక వెనుక భాగము ప్రభుమున ముగిసెను ముగిసె డిస్ట్రిబ్యు నిటిని దాసి పుటు తులసాము ప్రేమభవ మంలేగు గారు డెక్లమైనుండి సముగ్రి కి నీటి వడిచే నీడ్వబడి మునిగి పోయిరి.

మయికి తేజనపుడు పూర్ణముల కొరకు నీటిలో పోరాడుచుండిన పెక్కుండు తమచుట్టునుండుట వీరికి గానవయ్యెను. మూడు పడములు తలక్రిందు లయ్యెను. నీటిపైని తేజుచుండిన ఓడతాలూకు చుట్టు మున్నగువాని బట్టుకొని పూర్ణముల గాపాడుకొన పెక్కుండు తమలూడుచుండిరి. వీరు నీటిలో చాలకాలముండిరి ఈ లోపున పెక్కుండు మృత్యువువారబడిరి కొంతకాల మైనపుడు నింగ్ చానాక వీరిని గాపాడెను. కళానులు కడు సాహసమున పగిలించిరిని మాంలేగు గారు నడిచిరి.

ప్రయాణికుల దుర్భర కష్టములు

మూల్క:—టూరెడ్తోచే కొట్టుబడియంతరమున పెన్సుమిస్ట్రీ నాక దుర్భరముగ కంపించి విస్తారముగ నూగులాడెను. అనేకములగు పడములు ఓడనుండి పోవాలక పోయినవి. భయోత్పాదము కలుగుట కవకాశము లేక పోయెను. మాంలేగు గారు తరణుడొచ్చినచోటులో నిరువురు ప్రయాణికులును రి నా విటలును కలరు. 7 దు కళానుల ప్రాణమును నిలుపుటకు వలయు సామగ్రి వీరికడలేదు అఖిలమే పీల్చెనలేవు పడముల తెడులేవు 31 గంటల కాలము ఇటునటు అతిభయంకరముగ చలించెను పడములని వారు కాపాడబడునరికి వారు ప్రాణావశ్యమై యుండిరిని పెన్సుమిస్ట్రీ గారుండి ప్రాణములతో నొడ్డు చేరుకొనినవారు తెలియవరచి మాంలేగు గారు ప్రస్తుతము గవర్నరుగారిచే సత్కరింపబడుచున్నారు.

మాంలేగు గారి:డవ.

లండను జనవరి 6 — మాంలేగు గారు తెలియజేసిన ఆంశములవలన వారును తక్కినవరికొందరును తలక్రిందులైన ఒక పడము నంటుకొని యుండినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ పడమున వీరు క్రమముగ త్రిప్పగలిగిరి. కాని తిప్పగతియగనే వెంటనే మరల తలక్రిందులగుచుండెను. ఇట్లు పెక్కుసార్లు జరిగెను. అలలు వీరిని బలముగ కొట్టుచుండెను. ఈ పడములో ప్రభుమున 32 గురు ఎక్కిరి గురువారమునాటి రాత్రికి 19 గురు సభ్యులై యుండిరి శుక్రవారమునాటికి 11 గురే ప్రాణములతోనుండిరి.

లండను, జనవరి 7 — వెస్ట్ మిన్ సాకలోని వారిలో 166 గురు మాత్రమే కాపాడబడిరి 335 గురు చనిపోయిరి. అని అధికారులు ప్రకటించిరి.

మరఫీరంగుల కష్టము

లండను జనవరి 6:—సర్ బాను లీగు గారికి టెనెంటు గారు కామన్సుస్థలో సమాధానము చెప్పుచు, జూను నెలకు పూర్వము మరఫీరంగుల సప్లయ అధికముగ చేయవలసినదని సర్ బాను ప్రేంచెగారు కోరిరిని తెలిపి వారు కోరినవానికంటె ఎక్కువ ఫీరంగులను సప్లయ చేయుటకు ప్రయత్నములు చేయబడినవి. ఈ సంగతి మంచిసామగ్రి మంత్రికి తెలియజేయబడెను.

సర్ బాను లీగు—ఈ విషయమై మంచిసామగ్రి మంత్రి గారవ్వను పొరబడినారా?

టెనెంటు గారు—లేనిపోని భయమును పెట్టుకొనుచున్నారని నే నిదివరకే తెలిపితిని— సి. ఎం. గజెట్టు పత్రిక వార్త.

మాంకాంగులలోని శత్రు దేశీయులు.

లండను జనవరి 6.— మాంకాంగులలో నిర్బంధావాసము విధింపబడిన శత్రుదేశీయులగు పురుషులకు స్త్రీలకు బిడ్డలను ఆస్త్రేలియాకు పంపుటకు ఆవారతనమువారి సమ్మతివైని నిశ్చయింపబడినది. వారిని ఆంగ్లనాకమీద ఈ నెల 15వ తేదీని పంపెదరు.

ఒక నౌక మెట్టుబట్టుట

లండను జనవరి 6 — న్యూయార్కుకుండి వ్లాడినో ప్రామకు వెళ్లుచున్న ఆస్ట్రేలియానాక ఫారోబాయెడ్ల మెట్టు బట్టినది

సేనలో చేరుట.

లండను జనవరి 6 — డక్షిణ ద్రువాన్యేషనుకు మాను సు గారును న్యూసౌత్ వెస్టు శాసనసభ్యుడగు మెడ్డాసల్లు గారును న్యూగిని రాజ్యాంగసభ్యుడగు హైస్ ఫర్డు స్మితు గారును సేనలో చేరిరి.

సర్ స్కాటు రాబుస్సనుగారి అంత్యకర్మ.

లండను జనవరి 7 — సేను గోల్డరుకు గిగ్గులో ఆ పరకర్మ జరిగినది. బ్రిశు సభ్యులను సెంటుమార్డెల్లులోను ఆత్మకారిని ప్రార్థనలు చేయుచుండి ప్రభువారలకు జాను గల్లర్లు సర్ బాను బార్ ప్రెస కర్నలు జే జే. కెల్లీ గార్లు వెల్లిరి.

మూంతుగుగారి వార్షికలోహప్రకటనము

లండను జనవరి 7:—వెండివ్యాపారముయొక్క భావి ప్రస్తుతముకలిగిన సందర్భములనుబట్టి నిర్ధారణచేయ వీలు లేకుండనున్నది. బంగారునాణెములు చాలభాగము వాడుకలో తప్పించబడినందున కొత్తగా పోతపోయబడిన వెండినాణెములు హెచ్చుగా నున్నవనుటకు వీలులేదు. ప్రస్తుతమునోట్లను కొని యుద్ధమునకు సామర్థ్యనిచ్చువారికి యుద్ధము ముగిసిన కొన్నివత్సరముల వరకునుగూడ బంగారునాణెముల నందింప సాధ్యమేదదు. వెండినాణెములతోనే వాత వ్యవసాయపరిపాలన యుండును.

ఒక నౌకను ముంచుట.

లండను జనవరి 7:—ఫిడ్డాపునాన్నెను అను నాశ్వే దేశపునాక ముంచబడినది. ఇద్దరు మౌనిగిపోయిరి.

ఆస్ట్రేలియానౌక.

లండను జనవరి 7:—ఆస్ట్రేలియానౌక మొదటితట్టులో 28 అడుగులనీడనున్నది.

ఒక ఆంగ్లజలాంతర్గామి మునుగుట.

లండను జనవరి 7:—నిన్నును పెక్కులు సమీపమున నౌక ఆంగ్ల జలాంతర్గామి ముగిసినది. దానిలో 38గురుండిరి. వారి నందరిని కాపాడి నూర్దుబ్బిబారిటను హాండు కూగిసరు హెల్డెనకు చేర్చెనని నా కావశాధికారులు ప్రకటించిరి.

బాల్టికుసముద్రమున జర్మనుల క్రూరప్రభుత్వము.

లండను జనవరి 6:—అంగ్లేయులు సముద్ర స్వాతంత్ర్యమును పోటింపలేదని జర్మనులు నిందలుమోపిరి. వారు బాల్టికు సముద్రమున వెట్టి క్రూరపరిచాలన మొనర్చుచుండిరో విదేశ కార్యాలయమువారి ప్రకటనమున తెలియగలదు. ఎన్నికైన నావికులుగల స్వీడెన్ నౌకలను జర్మనులు స్వీకరణంజెకు పంపుదురు. నౌకల లాలూకు పత్రములన్నియు క్రమముగ నుండినను స్వీడుకు బయలుదేరినవియు వానిలో నిషేధించబడిన వస్తువులన్నియు లేవనియు స్వీడను ఉద్యోగులు తంతిచాస్త్రల నంపినను ఆనాకలు అధిపతులు 48 గంటల వరకైనను ఆట నిలుపుకొకటమను. ఇదివరకు నుమాకు 600 వందల స్వీడుకు నిలుపుచేయబడినవి. జర్మనీవారి సముద్రపరిపాలనాధికారులును ఉత్తరదేశీయులకు వెల్లడింపవలయునని జర్మనీవారిటు లొనర్చుచుండినట్లు స్వీడను దేశనా కామజమానులు తలచుచున్నారు.

ఫ్రాన్సు

పరానువారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 7:—పారిసు. అధికారులుటలు ప్రకటించిరి. స్వీడుస్ట్రీటు హెట్యూను బోయిసింఘులయొద్ద నున్న శత్రుస్థానములపై మేముఫిరంగులను కాల్చితిమి. ఆర్యానుకు దక్షిణముననున్న బోయిసుబ్యూరయలు స్వేదనువద్ద త్రెయిసు నడుచుచుండగ దానివిూద గుండ్లు పడలబడినవి. మంపేనులో నావరిను నేరి కు త్రరముననున్న పోయిసాంగుస్థానము పూర్తిగా నాశనముచేయబడినది. చాల రిజర్వాయర్లు ప్రేల్చివేయబడినవి.

జనరలు హేగుగారి ప్రకటనము.

లండను-జనవరి 6:—దోవాయివిూద మనశిమానములు బాంబులను జేయుటయేగాక ఈనెల 5వ తేదీని వరకు 18 విమానములు రెసారనులోని సరకుల గోదామువిూద బాంబులను జేసినవి. సోమాకు త్రరమున జర్మను కావలిసేనలు తరమబడినవి. ఆర్మెంటురీనుకును ఇన్వెజుకును తూర్పునమాక్రమే ఫిరంగులు పేల్చిబడినవి.

రష్యా

బుకోవిన్స్కాయుద్ధము.

రష్యా సేనముందుకు పోవుచుండుట.

పీటరుగ్రాదు జనవరి 6:—రష్యావారి కనుకూలముగనే యుద్ధముజరుగుచున్నది బుకోవిన్స్కాలో శత్రువులు దిట్టముగ రక్షణస్థానముల నేర్పాటు చేసికొనిరి. స్వీయాయుండి జనరలు వాను వార్షిజీ, జనరలు వానువద్దగార్ల సేనలలో కొంతభాగ మిక్కడకు పంపబడినది. అయినప్పటికిని రష్యావారి కనుకూలముగనే యున్నది.

జనరలు వానుమెకన్నను.

లండను జనవరి 4:—బల్గేరియాలో నిటీవల నుండినట్లు చెప్పిన జనరలు వానుమెకన్నెను గారు పర్య, సిద్ధురనదుల

మధ్యసేవల కధిపతిగ నుండినట్లు పీటరుగ్రాదులోని విలేఖకు ల వ్రాయుచున్నాడు. కోమలుసర్పూరైజువే, జర్మవిజుల మధ్య పది, పదియేను లక్షలమంది వరకు శత్రుసేన అంతు నట! చాల పటాలములను సర్వయారంగమునుండి పంపివేసిరి.

జర్మనులకు భంగమగుట.

బుకారెస్టు పట్టణమునుండి ఒకపత్రికావిలేఖకు డిట్టు తెలియజేయుచున్నాడు.—రష్యావారు త్రోసికొని ముందుకు వచ్చుటవలన, జర్మనీ ఆస్ట్రేలియావారికి కళవశము హెచ్చుచున్నది. సహానికా ఈజిప్టుల విషయమై వారేర్పరుచుకొనిన యెత్తులు పాడైపోయినవి. బాల్కను రాష్ట్రమునుండి 4 పటాలములను, ఇటలీరంగమునుండి, 2 పటాలములను ఆస్ట్రేలియా వారు మరెక్కచోటికి పంపించిరి. జర్మనులు బాల్కనులనుండి 8 పటాలములను తీసికొనిపోవుచున్నార. సి.ఎం.గెల్బెర్గవార్త.

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 7:—పెట్రోగ్రాదు-అధికారులు పత్రిక టించిరి. బూర్జోనిస్కువద్దనున్న సమాధివొడ్డి మాన్యాధీనమైనది. జర్మనీ విట్టుకు ఈకాన్యమున మేము పట్టుకొనిన స్థానములలో నేనలను చేర్చితిమి. అని రష్యావారు ప్రకటించిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము

లండను-జనవరి 7:—రోము అధికారు లెటలు ప్రకటించిరి. చుల్బోనిస్కులో ఆస్ట్రేలియావారు మరలకందకముల కట్టుకొనటకును ఫిరంగులను దిబ్బలమీద నమర్చుకొనటకును అవకాశములేకుండ మేము వెదఫిరంగులను ప్రేల్చితిమి. ప్లావామొదలు సముద్రమువరకుఫిరంగులు తీవ్రముగాకాల్చుబడినవి. ఇసోన్జివిూదను ఇతరస్థానములమీదను ఆస్ట్రేలియా విమానములు చాలసారులు దాడిచేసి విఫలమైనవి.

సర్వియా

సర్వియాను సేనలు

లండను జనవరి 5:—ఆల్బేయ ఉత్తర భాగమున సెర్వియాను సేనలో పునరుద్ధారణ మొనరింపబడుచున్నది బల్కు సేనులలో పోరాటము జరుగుచున్నది. కాని సెర్వియాను స్థానములవారు భేదింపబలరైరని ఒకవైదొద్యోగి చెప్పెనని ఏభెన్ను విలేఖకుడు వెటిటు జర్మనులకు తెలియజెచ్చెను.

గ్రీసు

గ్రీసుదేశమునకు ఋణము.

పరానువారిచ్చుట.

ఏభెన్ను జనవరి 6:—గ్రీసువారు ఋణమునుమాట్లాడుకొనుచున్నారు. “మికోర కేసందర్భములో కోటిఫ్రాంకులు “అడ్వాన్సుగా” నిలువయుంచితమని గ్రీసువారికి పరానులు వెల్పిరి.

జర్మనుల సేన.

లండను జనవరి 6:—డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ఏభెన్ను విలేఖకు డిట్టు వ్రాయుచున్నాడు.—స లోని కా మినకు రాకుండ చేసినప్పటినుండియు గ్రీసులో జర్మనీవారి కంత గౌరవము లేకున్నది. జర్మనీనుండి గ్రీసురానికి వచ్చుచున్న యుత్తరము లామెకు నికత్యాహమున కలిగించుచున్నది. జర్మనీవారు జయించలేదని కర్మలు ఇసాడిట్టానుగారి నమ్మకము. వీరితో నిటీవల కాకొస్తొలైసు రాజుగారు చాలనేపు మాట్లాడిరి. పయనీరు పత్రికవార్త.

గ్రీకులు వ్యవస్థను గ్రహించుట

రాజరంజితప్రాతికూల్య సంక్షోభములు.

లండను జనవరి 6:—యుద్ధ మూలమున తటస్థదేశీయులు లాభమొందుచుండిరి. కాని తమకు నష్టము కలుగగలదని గ్రీకులు గ్రహించగలుగు చున్నారు. దొరతనమువారు రాజ్య భారనిర్వహణమున ఊగులాడుచుండిరి. ఇది జగ్గమాదకరము. ఇట్టిచలనమునకు గ్రీకురాజుగారే బాధ్యులు. వీరేయను, ఫట్రాను, కార్కు, యున్నగు ప్రదేశముల రాజకుటుంబ పౌత్రికా ల్యములగు సంక్షోభములు జరించిన వని రోమువిలేఖకుడు వెంట్రీల్ న్యూసుపత్రికకు తెలియజెచ్చెను.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా గోదముపంట.

లండను జనవరి 7:—మెల్బోరన్-ఆస్ట్రేలియాలో విక్టోరియా దేశముందు గోదముపంట 550 లక్షల బుమలులకు

తక్కువగాకుండను 6 వందల బుమలులకు ఎక్కువగాకుండను నుండునని పట్టికవర్క్సు కమిషనరు ఏగెలు ధారణగారు నిర్ణయించి నదిని.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియావారి నష్టము.

లండను జనవరి 2:—“వెంట్రలు న్యూసుపత్రిక” హేగువిలేఖకు డిట్టు వ్రాయుచున్నాడు:—ఆస్ట్రేలియావారి పటాలములలో నాల్గవంతుజనము నష్టమైపోయిరి.

ఆంజ్టెర్డాము విలేఖకు డిట్టు వ్రాయుచున్నాడు:—ఆస్ట్రేలియావారి 27 వ పటాలము తిరుగుబాటుచేయగా, ఉద్యోగులను, ప్రతి పదియవవైనికుని తుపాకీజేసి, కాలించెను.

జర్మనీ విజయభూము.

లండను జనవరి 5:—జర్మనీ విజున కొంతవరకు వదలి వెట్టిపోతిమని ఆస్ట్రేలియా వారొప్పుకొనుచున్నాడు. ఇక్కడికి ఆదరావాదరా కొత్తసేనలను పంపుచున్నాడు.

ఆల్బేనియా

ఆల్బేనియాలో యుద్ధము.

లండను జనవరి 7:—ఎసాదుపాషాగారు ఆస్ట్రేలియా వారితో యుద్ధమును ప్రకటించి రని ఉద్యోగులు వెల్లడించిరి.

మోనానండి ఇటాలియనుపటాల మొకటి గకనెల 21 తేదీని డ్యురాజోను చేరెను సేనాని ఎసాదుపాషాగారిని దర్శించెను. ఈతే దివరకే ఆస్ట్రేలియనులను బల్కులను జెడల గొట్టెను. సెర్వియాను శరణార్థులు మాట్లాడినలుపుటకు ఆల్బేనియా ఉత్తరభాగ వాస్తవ్యులను జర్మనీవారి ఏజెం ట్టివరణో పురికొల్పిరి. ఆకారణమున వెక్కుండు సెర్వియానులు చంపడిరి. ఆల్బేనియనులు వీరల దోచుకొనిరి. ఎసాదుపాషాగారి కృత్యము ఆల్బేనియాలో మిత్రుండలివారి ఘనతకు మరింత తోడ్పడెను.

ఇటాలియనులు-సహాయము.

లండను, జనవరి 5:—సాధికరాని యంత్రాక సంబంధమున ఇదుమల జయించి ఇటాలియనులు మోనానండి దొరాజోకు రాకపోకల మార్గముల నేర్పగలగలిగిరి. ఇంపరలన సెర్వియానులకు సహాయ మొనరింపటకు చాల అనుగుణముగ నుండగలడు. ఆల్బేనియ సముద్రతీరమంతయు ఇటలీవారి యధీనమున నున్నదని గజెట్ డిపెజియనుకు ఆల్బేనియా విలేఖకుడు తెలియజేసెను.

ఫిల్లీ

శ్రీరాజప్రతివిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధతంత్రీవార్త.

లండను జనవరి 6:—జర్మనీ విట్టు ఈకాన్యమున యుద్ధము, జరిగినది. శత్రుస్థానములలో మరకొంతభాగమును గూడ రష్యావారు రాకమించిరి. శత్రువులు తలపడగా వారిలో చాల మందిని హతముచేసి రష్యావారు పోదోలిరి. పిన్నుకు తెచ్చు భాగమున 35 మైళ్ల దూరమున రష్యావారు శత్రువులను పారదోలిరి. స్త్రీపా మధ్యభాగమున రష్యావారు రాకమించిన స్థానములలో వారిసేనలు స్థిరపడినవి. శత్రువులు వారిని తడవరచ్చి తరుమబడిరి.

ఫ్రాన్సు రంగమున ఆంగ్ల పరాను సేనలకు రెంటికిని గూడ ఫిరంగుల యుద్ధములో పని విస్తాము కలిగి యున్నది. దోవాయిలోని విమానకాలమీద ఆంగ్ల విమానములుబాంబులను విదలించి, బోలోను మీద నౌక జర్మనీ విమానము బాంబులను జేసినది గాని నష్టము కలుగలేదు. లూనోయగర్ల జర్మనులు పరానువారిని తలపడి తరుమబడిరి. పరానువారు నేకస్థానముల మీద బాంబులను జేసి వెక్కు ఆయుధకాలమున ధ్వంసము చేసిరి. నీరసించుచున్న ఆస్ట్రేలియాసేనలకుజర్మనులుప్రారముగ సహాయము జేయవలసియున్నది. జర్మను సేనల సంఖ్యయును సామర్థ్యమును జీవించుచున్నదని జర్మనులు గ్రహించ గలిగియున్నారు. ప్రధానరంగములలో జర్మనులు నిలువబడలేకుండ నున్నారు. మిత్రుండలిసేనలు నానాటికి బలపడుచున్నవి. అని జనరలు జాఫేగారు సేనలకు పంపిన యుత్తరవునందు ప్రకటించిరి.

బల్గేరియావారు సలోనికాను కోరుట.

లండను జనవరి 7:—బల్గేరియా దేశవారిచాలనమునకు జర్మను లాక విధానము నేర్పరుచుకొని నిమకు బాధకలుగకుండ బల్కు సేనలను వీ త్రెసంతవరకు విదేశములలో యుద్ధము చేయుటకు పంపిరి. సహానికాను బల్కుల కిచ్చెదమని జర్మనులు వాగ్దానము చేయవచ్చుచో బల్కులు ప్రత్యేకసంధి పుయత్నమును త్వరలో చేసెదరు. చాల తొందరలు కలుగగలవని బుకారెస్టునుండి యొకరు మైయు పత్రికకు వ్రాసిరి.

THE GREAT WAR.

Compulsion Bill: First Reading Passed by 403 to 105.

REDMONDITES' ADVERSE VOTE: CARSONITES' PROTEST.

Prospective Ottoman Attack on Suez Canal.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

COLONEL SEELY URGES MEMBERS TO SUPPORT BILL.

LONDON, January 7.

In the House of Commons Brigadier-General J. Seeley, who was cheered, urged all to support the Government and give a message to our brave allies that we were determined with them to suffer all in order to win a righteous victory.

Mr. Redmond Considers Bill Unnecessary.

Mr. Redmond said that he greatly regretted his party could not support the Bill because Ireland regarded this as a war and would make every sacrifice to win, but the Bill was not necessary. He believed that we had more men than we could train and equip. He concluded that he would support Sir John Simon in any action he might take.

The Labour Party Wants Assurances.

Mr. Hodge said that the attitude of the Labour Party would largely depend on to-morrow's labour conference. He was grateful to the Premier for giving another day for the debate and asked Government for the assurance that the Bill would not be made a preliminary to a permanent measure. He also wanted to know if Mr. McKenna and Mr. Runciman were behind the Bill.

Irish Protest Against Exclusion.

A meeting of Irish Unionist Members of Parliament Sir Edward Carson presiding, unanimously passed a resolution that the reported intention to exclude Ireland from the Compulsion Bill was an insult and a humiliation to the loyal and patriotic population of the country, and the abandonment of the principle of equality of sacrifice on the part of the King's subjects.

Labour M. P.'s Warning.

The great Labour Congress met in the central hall at Westminster to-day to consider the official attitude of labour to the Compulsory Military Service Bill. Every section of labour was represented except the miners, who are holding a separate conference. A resolution was submitted expressing the workers' opposition to conscription and rejoicing at the magnificent success of the voluntary principle, and also declaring that the results of Lord Derby's scheme were not sufficiently ascertained to warrant Parliament in passing a momentous compulsion proposal. Nevertheless the labour members might vote as they individually thought fit.

Mr. Hodge said the resolution represented the views of the moderate men and left freedom of opinion to the Labour Members of Parliament. He emphasised that if the Bill were rejected it would mean an election, which would be the worst possible thing for the labourites, as the issue would then be compulsion pure and simple. Several delegates, including railwaymen and Mr. Thomas, while denouncing conscription, declared that a general election resulting from the failure to pass the Bill would be a crime against the men in the trenches.

The Cold Logic of Facts.

During the compulsion debate in the Commons Mr. Samuel said he was convinced of the necessity of the Bill by the cold logic of facts. A million men could and must be spared. He was convinced that the war could only be won by hard fighting.

Young Men Must do their Share.

Mr. Barnes stated that he knew there was strong feeling in his constituency against the Bill but he was going to risk voting for it. He had returned that day after a month in France and had visited the lines from end to end. Men in the trenches spent four days and nights at a stretch and were making cheerful but terrible sacrifices. The least we could do was to see that all young men living here in comfort did their share.

Fundamental Unity of Feeling.

Mr. Balfour said that never had a debate on such a controversial subject shown more fundamental unity of feeling and genuine patriotism and determination to do their best. That night's division might do harm abroad but any impartial listener to the whole debate would be convinced that never had a more united front been shown in any country in circumstances of great stress with regard to the great policy we were pursuing and would pursue to an absolutely successful issue.

Generally the morning paper comments on Lord Derby's figures can be summed up in the conclusion that the Government could not have come to any other decision than to bring in a measure of compulsion. The exception is the "Daily Chronicle," which suggests that before compulsion is enforced those who have not volunteered should be compelled to appear before the tribunals and state the reasons. The "Daily News" trusts that the measure will be restricted to the narrowest limits.

Sir John Simon and Compulsion.

LONDON, January 6th.—In the House of Commons Sir John Simon stated that if compulsion were passed he would not participate in any resistance. The "Daily Chronicle" supports and the "Westminster Gazette" disapproves Sir John Simon.

Bill Passed by 403 to 105.

The House of Commons passed the Compulsion Bill on its first reading by 403 votes to 105.

The minority was composed of fifty-five Nationalists and several liberals including Mr. Burns and Sir Alfred Mond. The Labour Members were divided, O'Brien abstained. The announcement of the division was read amid loud cheers. Members in Khaki waved their handkerchiefs. Mr. Asquith while walking down the floor received an ovation.

Group System to be Reopened.

LONDON, January 7.

It is announced that the group system will be reopened on Monday for married men as well as single. It is hoped that a large number of volunteers will come forward.

French Press Appreciation.

The French Press shows warm appreciation of the adoption of the principle of compulsion by Great Britain.

THE "PERSIA" DISASTER.

LONDON, January 7.

Lord Montague of Beaulieu, in an interview at Malta, confirms the previous narrative of the sinking of the "Persia." He says that the three boats were smashed whilst being lowered and many were thrown into the sea. The "Persia" sank stern first. Many severe explosions occurred when the water reached the fires. Lord Montague was swept off the deck and sucked down. When he came to the surface he found himself surrounded by people struggling for life. He saw three boats bottom upwards. Everyone was struggling to catch the floating wreckage. After being in water for several hours, during which many died, he was finally rescued by the Holt Liner "Ningchow." Lord Montague says that the lascars behaved very well.

Tossed Helplessly for 31 Hours.

MALTA.—Relating their terrible experiences the survivors of the "Persia" state that after being torpedoed the "Persia" shivered and took a heavy list. Many boats were unable to get away, but there was no time for a panic. The boat in which Lord Montagu of Beaulieu found a place contained two other passengers and eight crew, seven of whom were lascars. They were lacking in absolutely everything, even water. The boat had no oars and tossed helplessly for 31 hours. The occupants were utterly exhausted when they were picked up. Lord Montague is staying with the Governor.

An Overturning Boat.

Lord Montague's own account of his adventures shows that he and others clung to the bottom of an overturned boat and righted her, but she recapsized continually when righted, as she was water-logged. They were always washed by the waves. The company was originally 32. Nineteen survived on Thursday night and eleven on Friday.—"Pioneer" cable.

335 Drowned and 166 Saved from the "Persia"

LONDON, January 7.

Official figures show that 166 persons were saved from the "Persia" and 335 drowned.

Prof. Salisbury Dies on the "Persia."

RANGOON, January 7.

Another passenger missing from the "Persia" is an American Professor E. N. Salisbury (45) a well known member of the Seventh Day Adventist Mission. He visited Rangoon last year and the previous year, and was now on his way back to India from California, where he had been to attend a special conference of the Mission.

A British Submarine Sunk.

LONDON, January 7.

The Admiralty announces that a British Submarine sank off Texel yesterday. The entire crew of thirty-three was rescued and brought to Helder by a Dutch cruiser 'Noord Brabant.'

Dutch Correspondents Version.

AMSTERDAM.—Dutch correspondents learn from the crew of the British Submarine that they lost their bearing and ran on Hacksgrond and sprang a leak. Blue-jackets are now in naval barracks.

A Transport Ashore.

LONDON, January 7.

The British steamer "Australian" a transport, New York to Vladivostok, is ashore near Formosa.

23 Feet of Water in One Hold.

It is reported that the Australian Transport has twenty three feet of water in number one hold.

Mr. Samuel to Succeed Sir J. Simon.

LONDON, January 7.

It is reported that Mr. Herbert Samuel will succeed Sir John Simon as Home Secretary.

The Contest for St. Georges.

LONDON, January 7.

Mr. Mackenzie Bell will contest St. Georges in Liberal interest.

TELEGRAMS.

A Trade Combine.

LONDON, January 7.

A committee has been appointed to draft a scheme for the amalgamation of the Trade Unions of Iron and Steel trades.

General Haig's Communique.

LONDON, January 8.

The Communique from General Haig says:—In addition to air raid on Douai another bombing raid was carried out on January 5th by thirteen machines against a stores depot at Lesars. The German patrol was dispersed north of Somme. Artillery activity has been confined to eastward of Armentieres and Ypres.

Supply of Machine Guns.

LAHORE, January 7.

LONDON, January 7th.—Mr. Tennant, replying to Sir John Rees in the House of Commons, said that Field Marshal Sir John French recommended an increase in the scale of supply of machine guns prior to June. Steps were taken to supply a number exceeding the recommendation, which was communicated to the Ministry of Munitions.

Sir John Rees.—Was the Minister of Munitions then mistaken with reference to this matter?

Mr. Tennant.—I think I have already indicated that there has been a misapprehension.—"C. and M. Gazette" cable.

Enemy Prisoners in Hongkong. To Be Sent to Australia.

LONDON, January 7.

In the House of Commons Mr. Bonar Law announced that it had been decided in concurrence with the Commonwealth Government to deport to Australia prisoners of war and women and children interned in Hongkong. They were expected to leave on January 15th.

Montague's Annual Bullion Letter.

LONDON, January 7.

Messrs Montague's annual bullion letter says.—The future of silver is very desicour to foresee owing to unprecedented circumstances arising from the present crisis. There is no reason to think that the addition of silver coinage has been excessive since so much gold has been diverted from its ordinary functions. Countries which have been obliged to finance war expenses upon the basis of paper will probably find return to gold basis impracticable for a considerable period after peace and be compelled to adopt a scheme of currency in which silver will play a more important part than heretofore.

Funeral of Sir S. Robertson.

LONDON, January 7.

The funeral of Sir Scott Robertson took place at Golders Green to-day. The memorial services were held at Bradford the deceased's constituency and at St. Margarets. The latter was attended by Mr. John Gulland, Sir John Jardine and Colonel J. G. Kelly.

France.

Poison Gas Installation Destroyed.

LONDON, January 7.

PARIS.—The Communique says:—We successfully bombarded the enemy's defences at Steenstraete, Hetsas and Boessinge. The station at Bois-Bourmont south of Arras was shelled as the train was passing through. An entire poison gas installation was destroyed by gunfire in Champagne north of Navarin farm and several reservoirs were also blown up.

Russia.

Effect of Russian Offensive.

Tenton Plans Regarding Salonika and Egypt Deranged

LAHORE, January 7.

LONDON, January 6th.—The "Agenzia Liberal's" Bucharest correspondent states:—The Russian offensive is causing the Teutons anxiety and has completely deranged their plans regarding Salonika and Egypt. The Austrians have withdrawn four divisions from the Balkan and two from the Italian front, and the Germans have withdrawn eight divisions from the Balkans.—"C. and M. Gazette's" cable.

Russian Offensive in Bukowina. Operations Progressing Satisfactorily.

LONDON, January 7.

PARIS.—A Petrograd telegram says that operations are developing successfully for the Russians. The enemy have strong defences in Bukowina, whither part of the armies of General Von Gallwitz and General Von Werde have been sent from Serbia. Nevertheless the Russians are progressing.

Enemy Positions Captured.

LONDON, January 7.

PETROGRAD.—The Communique says, we have occupied the cemetery at Ezartorysk and established ourselves in captured portions of the enemy's positions northeast of Czernowitz.

Italy.

Fighting from Plava to the Sea.

LONDON, January 7.

ROME.—The communique says.—The Italian heavy guns frustrated the Austrian attempts to rebuild the trenches and gun emplacements on Malborghetto. Briak artillery engagement is proceeding from Plava to the sea. There have been a number of fruitless Austrian air raids on the Isonze and elsewhere.

Turkey.

General Mackensen and Enemy Forces.

LAHORE, January 7.

LONDON, January 6th.—All Petrograd correspondents mention the report that General Mackensen, who was at reported to be negotiating at Sofia, com-

mands between the Dneister and Pruth. They also mention a semi-official estimate that the enemy between the Koval-Sarnu Railway and Czernowitz number from 1,000,000 to 1,500,000. Several Divisions had been withdrawn from the Serbian Front.—("C. and M. Gazette's" cable.)

Greece.

7 Million Under Arms in Russia.

Allies' Balkan Campaign.

LONDON, January 7.

A "Statesman" cable states according to a correspondent of the "Standard" in Switzerland Lord Kitchener during his recent visit to Athens discussed the war with the Serbian Minister at the Greek Court. The British Minister is alleged, declared that the Allies' preparations would continue steadily until the end of the war. Germany and her allies would be crushed during the third year of the struggle. Perfect unity existed among the Allies and he definitely affirmed that the Balkan campaign would not be abandoned. He also would continue in the meantime to concentrate their forces at Salonika for an ultimate advance from there. The Serbian army would co-operate in advance from its Albanian base. In the spring the Russians will have no fewer than seven million men under arms. (Statesman Cable.)

Bulgaria Wants Salonika.

LONDON, January 7.

The Bucharest correspondent of the "Times" states that the Germans pursuing in this regard the policy analogous to a repressive regime initiated by them in connection with the internal administration of Bulgaria are employing the Bulgarian troops to the utmost extent on foreign service. He adds that unless the cession of Salonika is promised to Bulgaria as an inducement to her to continue the war, it is anticipated that an incipient peace movement in that country will make rapid progress and that a strong reaction in the Bulgarian sentiment will shortly show itself (Statesman cable.)

German Prestige in Greece.

ALLAHABAD, January 7.

LONDON, January 6th.—The "Daily Mail's" Athens correspondent says that German prestige in Greece has fallen since the advance towards Salonika has been stopped. The Queen is depressed by her private letters from Germany. King Constantine was recently much with Colonel Elyadactylos noted for his disbelief in the German victory.—("Pioneer's" cable.)

Anti-Dynastic Riots.

LONDON, January 6th.—The "Central News" Rome correspondent says:—The Greece people renege that when as other neutrals are proving from the war, Greece is likely to lose, gaining nothing. They attribute to the King the responsibility for the Government's fatal vacillation. There have been anti-dynastic riots at the Piræus, Patras, Corin and elsewhere.—("Pioneer's" cable.)

Serbia.

The Serbian Army.

Reconstitution Progressing.

LAHORE, January 7.

LONDON, January 6th.—The "Penny Journal's" Athens correspondent quotes a superior officer of the Serbian army as stating that the reconstitution of the army is progressing rapidly in North Albania. Fighting with the Bulgar detachments continues, but the Serb positions are impregnable.—("C. and M. Gazette's" cable.)

Italian Aid to Serbia.

LAHORE, January 7.

LONDON, January 6th.—The "Gazette de Venetian's" correspondent in Albania says:—The Italians, overcoming almost incredible engineering difficulties, have opened a permanent line of communications from Valona to Durazzo which must serve as a base for aiding the Serbian Army. The Italians solidly possess the Albanian coast.

Albania and the War.

Essad Pasha's Action.

LAHORE, January 7.

LAHORE, January 6th.—(Delayed in transmission).—An "Exchange" message says:—It is officially announced that Essad Pasha had declared war on Austria.

The "Times" correspondent says that a contingent of Italians from Valona reached Durazzo on the 21st December. The Commander visited Essad Pasha, who had already expelled an Austrians and Bulgars. The German agents had previously incited the northern Albanians against the Serb refugees, hundreds of whom were robbed and slain in the mountains. Essad Pasha's action has greatly augmented the Allies' prestige in Albania.—("C. and M. Gazette's" cable.)

Australia.

Three Notable Men Enlist.

LONDON, January 7.

MELBOURNE.—The Antarctic explorer Mr. Mawson, a Member of the New South Wales Legislative Assembly Mr. McDonald, and Stanfor Smith, Administrator of New Guinea, have enlisted.

Great Wheat Yield.

LONDON, January 7.

MELBOURNE.—Mr. Hagelthorn, Commissioner of Public Works states that the Victorian Wheat yield will probably be between fifty five and sixty million bushels surpassing all estimates.

Austria.

Austrian Losses.

Mutiny of a Regiment.

LAHORE, January 7.

LONDON, January 2nd.—The "Central News" Hague correspondent says:—Several Austrian regiments have lost one-fourth of their strength.

The "Central News" Amsterdam correspondent learns from an Austrian source that the 27th Austrian Regiment mutinied. General Mackensen had the officers and every tenth man shot.—("C. and M. Gazette's" cable.)

An Austrian Admission.

LAHORE, January 7.

LONDON January 6th.—The Austrians admit the partial evacuation of Czernowitz and reinforcements are hurrying there.—("C. and M. Gazette's" cable.)

Norway.

Norwegian Steamer Sunk.

LONDON, January 7.

The Norwegian Steamer "Fridtjof-Nansen" has been sunk. Two person were drowned.

EGYPT.

The Contemplated Attack on Suez Canal.

General Mackensen at Jerusalem.

BOMBAY, January 8.

The Cairo correspondent of the "Times of India" writing on 23rd December says that regarding the prospective Ottoman-German attack on the Suez Canal, General Von Mackensen is currently reported to be in Jerusalem organising the expedition. There is no doubt that if the attack on the canal does come it will be made shortly (say within the next month), and will be on a very much more extensive scale than last time. At the same time, curiously enough, opinion, entitled to a respectful hearing, is divided as to whether it will be anything more than a huge bluff. That the Germans will egg the Turks on to make some sort of an attack on the canal is generally believed. Some maintain that this attack will be made on as large a scale as the limitations of the desert crossing permit. Others however incline to the opinion that the expedition will largely be the nature of a bluff mainly designed to cover an attack elsewhere, possibly on the western front in France or on the Persian Gulf. In either case Egypt is placidly awaiting the event with the absolute conviction that the Turks and Germans will get the beating of their lives in the Sinai desert. The country is quiet and peaceful with everybody following his usual occupations tranquilly and normally.

Germany.

German Naval Tyranny.

Swedish Vessels Held Up in the Baltic.

BOMBAY, January 7.

A Foreign Office statement shows in what way Germany practices in the Baltic the freedom of the seas which she accuses Britain of violating. The Germans frequently send Swedish vessels with prize crews to Swinemünde, where they are delayed for at least forty-eight hours, though the ship's papers are in perfect order, and despite Swedish official telegrams intimating the departures of steamers and guaranteeing that they have no contraband. Already some six hundred steamers are detained. Swedish shippers consider that Germany is trying to impress the northern nations with Germany's sea-power. Many claims are pending against Germany.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 8.

The following telegram dated the 6th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The Russian report fighting north east of Czernowitz. The Russians seized a further portion of the enemy positions. Hostile counter-attacks were beaten back and heavy losses were inflicted on the enemy. The Russians repulsed the enemy 35 miles south-west of Pinsk. The Russian units consolidated themselves on the ground they had previously captured on the Middle Strypa and hostile attempts to re-take lost fortifications were repulsed with heavy enemy losses. The British report that artillery action on both sides were more active than usual on the southern part of the front. A number of British aeroplanes bombed an aerodrome at Doal. A German aeroplane dropped a few bombs over Bouigne, but did no damage.

The French report that the Germans made a fairly strong attack near Taire but were repulsed. The French carried out a destructive bombardment on various weak points and brought about the explosion of several ammunition depots.

General Joffre in an army order says:—The German army sees its objectives and resources dwindling, being obliged to support the exhausted Austrians. It has had to seek in secondary theatres easy and fleeting successes, hopeless of securing on the principal fronts. The Allies on the contrary are ever becoming stronger.

Medical Women in India.

A Meeting at Delhi.

DELHI, January 7.

A meeting of the Northern and Eastern divisions of the medical women in India was held at the Lady Harding's Medical College at Delhi on the 4th, 5th and 6th January. Twenty-two members were present, and discussions took place on the Medical Degrees Bill and the Punjab Registration Bill. Papers were read by Dr. Cardozo on the position of Medical women outside the Women's Medical service, by Dr. O'Brien on malaria, by Dr. Lankaster on Tuberculosis in India, by Dr. Vaughan on the training of indigenous dais, and by Dr. D. A. Souza on certain feminine complaints. Discussions, during which a number of interesting facts were elicited, followed these papers.

Mr. Mallet's Report on Indian Students in England.

DELHI, January 8.

One holder of a Government of India scholarship for domiciled Europeans, Mr. A. T. Goulding Davis received a Commission in the Royal Fusiliers and one student at least obtained admission as a driver mechanic to the Royal Flying Corps. Happily, however, a means was found of enabling many Indian students in this country to render valuable service in connection with the war. In August the nucleus of a Voluntary contingent for Ambulance work was formed by Indian students in London. In all 272 members were enrolled in the Indian Volunteer Ambulance Corps, and 215 officers and men were at one time or another actively employed. Two members of the Corps gained commission by competition in the Indian Medical Service, and 38 others were granted temporary Commissions during the spring and summer months. The good work done by many of its members fully justified the organisation of the Corps and enabled many Indian students and other Indian residents in the United Kingdom to give honourable and useful service in the war. The normal work of the British educational centres was inevitably dislocated by the circumstances of the year. Many Indian students returned to India and the flow of newcomers at some centres sensibly decreased. The returns from the Inns of Court in London showed that the total numbers of Indian students on the books of the Inns on the 30th June 1915 were considerably less than the year before, and those numbers necessarily included some, no longer residents in this country. The members at Lincoln's Inn had fallen from 170 to 145, those at the Middle Temple from 238 to 151 and those at Gray's Inn from 98 to 66. On the other hand the number of Indian students at the Inner Temple had risen from 50 to 52. Questions relating to the training of Indian advocates in Great Britain and to the issue of regulations on that subject were necessarily suspended.

Technical Scholars.

The Conference which the Lord Chancellor had proposed to hold with the members of the Indian High Courts during the autumn of 1914 was for the time postponed, but it is hoped that the consideration of these questions may be resumed as soon as circumstances allow. There seems still to be room for improvement in the selection of technical scholars if these scholars on their return from England are to be employed and to have successful careers it is important not only that they should be trained with regard to the end in view but that before leaving India they should receive such preliminary education as may enable them to use their time in England well. If scholars with no adequate training in physics, chemistry or mathematics are sent here for studies, which involve a thorough grounding in those subjects, they will be compelled on arriving in Great Britain to spend valuable time in learning what they ought to have learned before they came. In choosing men for these scholarships there seem to be two methods which give good results. One method is to select students already well educated in India to give them at the British Universities and in British workshops best theoretical and technical training to be had and to try to fit them for responsible posts for the officer class in industry on their return. The other method is to select men of less general education, trained as working mechanics already and content to aim at using good mechanics and foremen on their return and to send them to England not to join the University or to work for diplomas and degrees but to enter workshops and to become finished and capable mechanics. These men belonging to both of these classes have been sent from India as scholars and there is room in the country for both, but the scholars who come over for the higher type of training seem at present to be few in number. They need very careful selection and should consist only of the best educated men. If others are sent with less education they should be trained in a different way. Their courses might well be shortened and they should be clearly told when given the scholarships that they are not selected to join Universities or to get degrees but to secure practical training in British workshops with a view to employment as skilled mechanics on their return. Difficulty has sometimes been caused by the fact that scholars fitted only for the second type of training have come over, bent on trying for the first. The result is inevitable disappointment, a serious loss of time in this country and an unsatisfactory result in the end. The whole object of the system of technical scholarships would be defeated if the holders were to return to India insufficiently equipped on the one hand for leading and responsible positions in industry and on the other hand too conscious of academic attainments to turn to and work as foremen and mechanics. At present owing to the uncertain methods of selection there is some danger of our technical scholars falling between these two slots and failing to secure satisfactory employment. The point is understood to be engaging the attention of the Government of India now.

Indian Crop Report.

DELHI, January 7.

Crop telegrams for the week ending the 1st January show that rain is badly wanted in Upper India and in the Punjab. The condition of the standing crop is fair on irrigated area, but unirrigated crops are suffering. The picking up of cotton is proceeding, and the yield is expected to be normal on irrigated and below normal on unirrigated areas. Prices are unsteady in the Frontier Province. In the United Provinces, which had good showers, the prospect is better and the standing crops are doing well. The level of prices remains partially unchanged. Both in Madras and Bombay the conditions are unchanged, but in Madras prices have risen slightly. In Bihar the standing crops are doing well and the condition and prospect of the standing crops in Bengal are reported satisfactory.

Cold Weather Forecast.

DELHI, January 8.

The cold weather forecast by the Meteorological Department, to-day published, anticipates that the total amount of rainfall in North West India and of snowfall on the neighbouring hills will be distinctly less than usual.

TELEGRAMS.

Calcutta.

Causing the Death of a Policeman.

CALCUTTA, January 8.

Mr. C. Bartley, Joint Magistrate of Alipore, delivered judgment in the case in which private W. H. Pearse of 1-9th Middlesex Regiment was charged with causing the death of a Police constable, Jhiraj by doing a rash and negligent act not amounting to culpable homicide. The Magistrate found that the accused was illustrating the use of the rifle and in doing so he placed a cartridge pressed it down to force it into the magazine pushed it out of the closed breach and under the impression that the Chamber was empty pulled the trigger and shot the constable. His act was not rash but technically negligent of a grave character. Considering that the accused was a boy of seventeen and a Private of a territorial regiment the Magistrate directed him to enter into a bond of Rs. 100 to keep peace and be of good behaviour for one year.

An Insurance Case.

CALCUTTA, January 7.

At the High Court to-day Mr. Justice Fletcher concluded the hearing of a suit brought by Hari Singh Mehal Chand against Messrs. Shaw Wallace and Co., in connection with the war insurance risk. The Counsel in opening the case for the plaintiff said that this was a suit brought on two insurance covers, which were in this case policies and the claim was in respect of insurance on certain goods which were on board the steamer "Rafonels" a German boat belonging to the Hansa Line. It left Calcutta on the 2nd August 1914 and was captured by a British warship H. M. S. "Espeigle" on the 7th August. The insured goods were 750 cases of jute sold to Messrs Donald Campbell and Co. of St. Mary Axe under written contracts, which followed on telegraphic communication. Ordinary policies of insurance were taken out and also one covering war risk. The ship took away stail in the usual way. There were usual bills of lading in favour of the plaintiff with blank endorsements, and they were handed over to the Mercantile Bank with a bill drawn on Messrs Donald Campbell and Co., for the contract price and these bills were sent through the bank for collection. Shipping documents and bills were presented to Messrs Donald Campbell and Co., but they refused them and the bills were returned. The "Rafonels" after capture was taken to Colombo and there were certain proceedings in the Prize Court in Colombo and the steamer was sent to Calcutta for the purpose of adjudication of the cargo. There were certain proceedings in the Calcutta High Court when the goods were ordered to be made over to the present plaintiff without prejudice to his contention that the goods were really the property of the insurance Co., he having given notice of the abandonment on the 8th of August. The plaintiff now sought to recover from the defendants as for a constructive total loss of Rs. 57,945 alleged to be due to them. The defendants in their written statement admitted that they had issued two certificates referred to by the plaintiff, that a restraint by the British Government must be taken to be expected from the perils insured against and therefore, there was not any capture, seizure, arrest, restraint or detention of the goods. It was not the meaning and the intent of the contract that the defendant firm should be insured or indemnified against loss arising from capture, seizure, arrest, restraint or detention of the goods by the orders of His Majesty's Government alternatively. If such was the meaning and the intent of the contract the defendant firm submitted that the same was void and inoperative. The defendants further submitted that on or after the 4th August 1914 insured voyage became illegal and policies were avoidable, and goods ceased to be covered by them. After hearing the arguments advanced on behalf of both parties His Lordship reserved judgment.

United Provinces.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 7.

Inspector Brij Lal of Delhi and Mr. T. Scott O'Connor, Superintendent of Police, Benares, were examined to-day. The latter described the arrests of various accused and the identification of approver Dilla Singh at the lines. About the identification he said that it was given out at the time they were searching for a police deserter. He had Sucha Singh dressed in Police uniform and had instructed him to walk in front of all companies and when he came across the man he was not to indicate him but was to go on and finally come back to the company in which the man was. He was then to take down the names of all in that company and put a cross against the name of the man. That was how Dilla Singh was identified from amongst 700 men who had paraded in plain clothes.

When the Court rose for the day Mr. Chatterjee had not finished the cross examination of Mr. Scott O'Connor.

Burma.

Burma Items.

RANGOON, January 8.

The report on the administration of Burma in dealing with the frontier states that the administration of new Futao district has begun to take shape, tribute being collected and construction of roads pushed on.

About the end of December the rising of Kachins occurred in Manipur and Kachin districts followed by outbreak in Puno district. The rebellion was suppressed by Military Police and Regular Troops and several ringleaders captured. In other respects the crime decreased throughout the frontier tracts.

Death Sentence Confirmed.

RANGOON, January 8.

The Judicial Commissioner, Upper Burma to-day confirmed the death sentence passed on the revisionist, Schandoll, by the Sessions Judge, Mandalay, on a charge under the Defence of India Act holding that the offence was extremely grave and but for the loyalty of the soldiers and the Indian Officers of the Mountain Battery who were approached the appellant might have met with some success which would have caused loss of life and destruction of property assisting thereby the King's enemies.

Punjab.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, January 7.

To-day before the Special Commissioners Jamala Singh went on to depose that as the expected arms did not arrive from Bengal the conspirators had to remain inactive and were unable to start a revolution. They therefore asked Nidhan Singh for permission to commit dacoities in the meantime. Nidhan Singh replied that he could permit them to loot the Government treasuries but not Indians unless he consulted the other leaders of the Ghadr party and obtained their consent to the course of action proposed. Witness then described the visit to Moga, the abortive attempt on Mian Mir armoury the proposal to loot Moga treasury and Ferozeshah murders naming those who were responsible for the last crime, wherein Gonda Singh, accused had played an important part.

Cross examined by the defence counsel witness admitted his conviction in a dacoity case being sentenced to seven years imprisonment.

Mula Singh an old approver repeated his previous evidence about his migration to the far East and the United States and the growth and development of Indian revolutionary movement in America under the lead of Hardyal of which the "Ghadr" served as the organ while inflammatory speeches formed one unchanging burden of the proceedings of all meetings of Indians held in Astoria and other places. They eventually decided to return to India to liberate it from the English. A large party of Indians set sail by the S. S. "Korea" on the 29th August 1915 with the object of starting a revolution in this country. Others sailed for India from Shanghai on the 2nd October but he remained with Karam Chand Kehli where a few other members of the party joined him. They then left for India about the end of October 1914 and reached Amritsar on the 26th November. Reference was made to the conspirators' resolution to manufacture bombs, commit dacoities and to collect funds. Details were also given of the preparation of experimental bomb ingredients of which he mentioned and which was tried near Amritsar canal. Further evidence was given showing the attempts made to prepare bombs, purchase materials for bomb making and seduce troops to form a connection with the revolutionary party in Bengal through Pingley, Sanyal and Rash Behari Bose. Mula Singh was also asked for help in Chhabba dacoity.

The Doab Bank in Liquidation.

An Application to Chief Court.

LAHORE, January 7.

In the Chief Court, to-day, before Justice Shadi Lal, an application filed by the liquidator of the Doab Bank, Ltd., in liquidation, for the winding up of the Amritsar General Mills Co. Ltd., on the ground that the latter had been unable to pay its debt to the creditor bank amounting to over Rs. 2 lakhs, came up for final hearing. Mr. Broadway, on behalf of the Company, produced correspondence showing the negotiations with Rai Bahadur Kalish Ram of Calcutta and other gentlemen for raising a loan, and said that the Company might still pay one lakh by March next and Rs. 80,000 or thereabouts by the next year. His Lordship allowed the parties time to come to some arrangement if possible.

Municipal Funds and Aeroplanes.

LAHORE, January 7.

With reference to the resolution of the Lahore Municipal Committee granting Rs. 10,000 to the Punjab Aeroplane Fund a letter has been received from the Secretary to the Government stating that the Lieutenant-Governor points out that such subscriptions, however laudable, do not constitute proper charge on the funds of the Municipalities or local bodies, and hence he is of opinion that no application for sanction to pay such subscriptions should be forwarded.

Bombay.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 7.

A quiet tone prevailed in the market in cotton mill shares to-day. The rates opened firm but declined at the close. The absence of buyers with the stringency in the money market is accountable for this quiet tone. Centrals declined to Rs. 1915. Colaba land and mill shares advanced to Rs. 1355. Davids fell rapidly to Rs. 486 1/4 and Fazulchoys closed weak at Rs. 433 1/4. Madhows declined to Rs. 1335 and Standards to Rs. 1040. Swadeshis closed quiet at Rs. 1470. In Bank shares the Bank of Bombay were firm at Rs. 154 1/2. In miscellaneous shares Bombay declined to Rs. 935. Tata Iron and Steel shares ordinary declined to Rs. 108 1/2 and deferred to Rs. 279 1/2. Tramways declined to Rs. 218. 3 1/2 per cent Government paper was quiet at Rs. 79 and small pieces at Rs. 79 1/4 for buyers.

The Bombay G. P. O. Theft Case.

The Assistant Treasurer Sentenced.

BOMBAY, January 7.

This afternoon the Chief Presidency Magistrate pronounced sentence in the case in which Kavasji Naroji, lately Assistant Treasurer in the General Post Office, Bombay, was charged with theft of Rs. 39,000 from the Post Office. Taking all circumstances into consideration, His Worship sentenced the accused to nine months rigorous imprisonment and to pay a fine of Rs. 1,000 or in default to undergo six months further rigorous imprisonment.

Umeta's Crew Brought to Bombay.

BOMBAY, January 8.

The British India Steam Navigation Company's steamer "Berbera" (Captain W. R. Steaman) which arrived in Bombay harbour on Friday from London, brought 43 Indian crew of the B. I. S. N. Company steamer "Umeta" which was sunk in the Mediterranean sea on the 1st December. The "Umeta" was proceeding from Port said to Marseilles empty and when she was about 200 miles from the Port an Austrian submarine was sighted and fired three gun shots from a long distance without hitting the "Umeta". The officers and crew, numbering about 110 immediately came on the deck and got in into four life boats. The submarine then

came near the "Umeta" and asked Captain Mobon if there were any more men remaining on board. Captain Mobon said no. Then the submarine fired several shots at the "Umeta", which took a long time to sink. The crew were picked up by a Dutch steamer and taken to Malta whence they were brought to Bombay by the steamer "Berbera".

Sind.

A Governor-Farmer Speaks to Farmers.

KARACHI, January 8.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon yesterday attended a cattle show in Karachi, the first ever held here, the object of which is to promote the cattle breeding industry in the Karachi district. Lady Willingdon presented the prizes to the winners and Lord Willingdon speaking as a farmer to farmers exhorted the cattle breeders to take more care of what he thought was a very valuable asset, namely the famous milch cow of the Karachi district. Lady Willingdon later presided at a prize distribution of the church of England Zenana Mission Schools. There was a garden party at the Government House in the evening and at night Lord Willingdon was entertained at a dinner at the Sind Club, while Lady Willingdon was entertained by Mrs. Shaw, wife of General Shaw, Commanding the Karachi Brigade. After dinner Their Excellencies made a private departure by sea.

South India.

Slight Shock of Earthquake.

PUDUCHOTTAI, January 7.

A wave of earthquake passed yesterday morning through the town at 6.55 lasting about 15 seconds. The shock was slight and there was no damage. The direction of the passing of the wave has felt to be from north to south.

BRIEF TELEGRAMS.

The "Pioneer" understands that legislation will be undertaken in the ensuing Delhi session to continue in a more permanent form those Ordinances which have been made by the Governor-General since the last legislative session.

A Lahore telegram says:—It appears that Beharilal, son of Ramlal, Pleader, Ferozepur, who was supposed to be one of the victims of the "Persia" disaster, did not actually leave by the steamer, although he had booked his passage.

The shareholders of the Bombay Cotton Trade Association Ltd., have made a donation of Rs. 22,500 to His Majesty's Imperial Government towards the purchase of either an aeroplane or a motor ambulance at the discretion of the Government. The donation has been gratefully accepted on behalf of the Imperial Government.

One Ramdas, his wife, another women and two girls and a boy have been prosecuted by the Police at Dinanagar, Gurdaspur District, for possessing moulds for counterfeiting rupees and nickel annas, and other coins. The wife has been discharged on the ground that her possession is the possession of her husband. The rest are awaiting trial.

Latest Telegrams.

The text of the Compulsion Bill shows that penalty for making a false statement in order to obtain certificate of exemption is six months imprisonment.

THE HAGUE.—It is officially stated that the Cruiser "Noord Brabant" met a submarine outside the territorial waters making signals of distress.

PARIS.—The communique says that there is nothing to report.

WASHINGTON.—The American Ambassador in Vienna says that up to Tuesday night Austria was without information regarding the sinking of the "Persia".

ALLAHABAD, January 8.

The "Pioneer" understands that legislation will shortly be undertaken in India providing for more effective control over exports and imports on the lines somewhat similar to those which for some months past have been followed in the United Kingdom. It is not expected that actual procedures now in force which has been loyally observed by commercial interests concerned will be much affected.

LONDON, January 7.

The "Corriers Della Sera" Salonika correspondent says that the archives of the enemy Consulate show that bands of men were formed and armed with a view to attacking the allies when the Teutons and Bulgarians approach. It is officially stated in Paris that the Austrian Sufelder arrested at Salonika was only an Honorary Norwegian Consul. Germany has published in a section of Athens Press the alleged extracts from the documents carried by Colonel Napier and Captain Wilson when they were captured on board the "Spezia". They attribute to the Secretary of the Legation the weird statements made in a private letter concerning the future of Greece.

Mr. Donohoe has interviewed the British Minister who described the revelations as truth so highly diluted with fiction as to be entirely innocuous. (C. & M. G. Cable.)

LONDON, January 8.

The "Daily Chronicle" Paris correspondent learns that before Italy signed the agreement in London, Germany had offered her separate peace with Italian portion of Trentino front on Isonzo, the Carso with Gorizia, Grado and Valona, Albania remaining autonomous, also concessions in Asia Minor. The offer was unhesitatingly rejected. —(C. & M. Gazette Cable.)

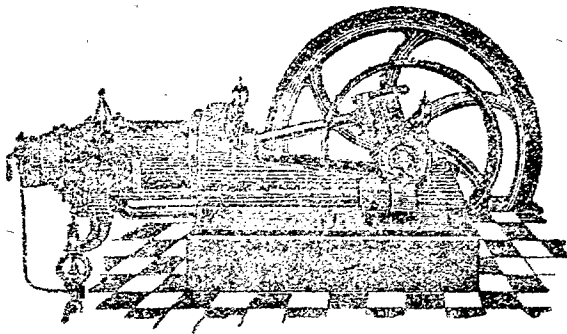
NAGPUR, January 8.

The Central Provinces Legislative Council will not probably meet until March when the financial statement will be laid before the Council. The Select Committee on Land Revenue Bill will meet on the 3rd February and continue its sittings from day to-day. The Finance Committee will meet shortly to consider the draft statement.

రాబునన్ సెమిడీసెల్ కూడాాయిలు (కిరసనాయిలు) యింజనులు.

కి. మొదలు 60 గుంట్లములవరకు వలకు స్వేరు సామానులు సహా స్టాకులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్మడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబతూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

డేవిపాక్స్ను స్టీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయిలర్లు సెంటిఫ్యూగలు (నల్లగుల్ల నీళ్ల పంపులు, డాంకి పంపులు, చేతితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుపయోగించు బాగుగామాన్యు, రిటాప్టులున్న, బియ్యముచేయు పొద్దుల పేలర్లు బెల్టింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకున్న దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువాడు దయచేసి మాకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ,

(ఫాంబిఆఫీసులు:—బెజవాడ, తంజావూరు. ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మద్రాసు

జలాబ్ మాత్రలు:—మలము సకాలమునకు సరిగావెడలకుండున ఆకలిమందగించి పొత్తికడుపు ఉబ్బి అనేకవ్యాధులకు కారణముగను. ప్రతిదినము రాత్రి ఒకమాత్రనుతినిన మలబద్ధరోగముమాసి, ఆకలి గలిగి శరీరమున కారోగ్యము గలుగును. డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-10-0.

అమృతాంజనండ్రిపో 109, ఫ్రెరిరోడ్డు, బొంబాయి. అమృతాంజనండ్రిపో, చెన్నపురి.

వల స్వల్పము!

నణమధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

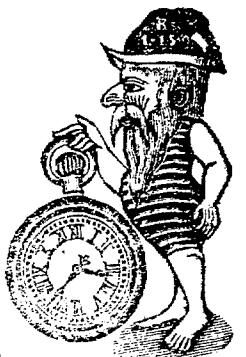
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు. 0-8-0.

తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టును పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్లబోగొట్టును అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రెరిరోడ్డు, బొంబాయి. అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబూరెట్టివీధి చుడగాడు.

రాక్షసనామసంవత్సర బహుమతి

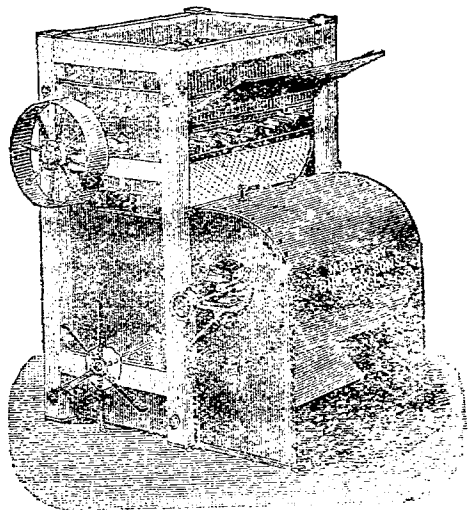
చెన్నపురి గడియారము రూ. 1-15-0.

ఇది కరలో విక్రయించినది రూ. 8-14-0. ఇంత బారి క్రయము గల చెయ్యగడియారమున్న మా కంపెనీపేరు ప్రఖ్యాతి చెయ్యవలెనని ఈ నెల ఆఖరులో గతెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-15-0 యివ్వబడును. ఈ గడియారము చూపుట సాగుగాను చిన్నదిగాను ఉండును. 5 సంవత్సరములకు గ్యారంటీ యివ్వబడును. తేలు తేలు విక్రయము. రాసువాచ్ కంపెనీ, నెం. 8 ఇరుళప్పకావీధి, చుడగాడు

Bhide & Sons Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener.

వేరు శనగలను ఒలుచు

మాతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరు శనగకాయలను పగుల గొట్టుటకు గాను నిర్మింపబడినది. లోపల పప్పును పగుల గొట్టుటకు కుభ్రముగా ఒజుచును. బొంబాయి చుడగాడు రాజధానులందన్ని భాగముల ప్రశస్తిపడినది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము. విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున మాకు వ్రాయించుడు.

బై డె అండ్ సన్స్, సాంగ్లి - బొంబాయి.

శ్రీమదాంధ్ర బహండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. శ్రవంచ మెట్లు పుట్టినది? ఏయేమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులనీతి మొదలు నెట్లుండే? కులభేదములేలకలిగే? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పునొందే? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. వరకురామచరిత్రము, శకరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రలు లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ నీతిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి నీరసముచివ విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శ్రీమిగుల సులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి నిండు కాళ్ళికొరైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు నెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణ తే. తే. కలయవారి చిరునామాతో వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రికర్మ, తెలుగుపండితుడు, మ్యూసిసియన్ హైస్కూలు, కడప.

సి మెం టు.

గిలింగుహము "చేతి" మార్కు పోర్ట్లండు

సి మెం టు.

నరకు విరామము లేకుండ వచ్చు చుండును

క్రొత్తగావచ్చిన లాటులోనుండి కొద్దిగానైనను హెచ్చుగా

నైనను గూడ ఎంత నరుకు కావలసిన నంతయు వెంటనే ఇయ్యబడును.

వెలులును వివరములును తెలియగోరువా రిటుల వ్రాయవలెను.

బెస్టు అండ్ కో., లిమిటెడు.

పోస్టుబాక్సు 63 మదరాసు.

BEST & Co., LTD, MADRAS.

విద్యోగకరమైన తెలుగునవలలు

- లీలా లేక సురేంద్రనగరమణి:—ఇంగ్లీషు మనోసంయర్థము చాపల్యాదిగుణములను వర్ణింపబడినది. 1-0-0
- యశోధర్:—ఇందోకయువతి తనమగనివైపు
- ప్రేమకై పడరాని పాట్లుపడి యున్న తనకిదియెప్పుడు. 0-12-0
- మనోరమ:—మగడు తేటకేగి రాక్షసునివద్ద జిక్కు
- కొన తన సామర్థ్యంబుచే విడిపించుట్టు 0-10-0
- జగదేకరంధ:—అన్నకై పడరాని పాట్లుపడి యున్న తనకిదియెప్పుడు సామర్థ్యకలిక 0-10-0
- సహనోదరవాంఛ:—తమ్మునకు బుద్ధితేక
- కలహించిన అన్న నోర్వలయనకుటను బోధించును. 0-4-0
- అత్తలారాబిమా:—కోర్కొని కోడంద్ర ప్రలాపం 0-2-0
- మిత్రద్రోహము:—స్నేహద్రోహమున నశించినచరిత్ర 0-8-0
- సహదేవశాస్త్రము (గొడ్డవికిప్ప) తాత్పర్య సహితము అ.2
- వికోపాఖండ ముద్దవరిత్రము (మొటిద భాగము.) 0-8-0
- విశామా-నా మునుస్వామి మొదలియార్.
- వెంకటేశ మేష్ట్రవీధి, చుడగాడు.

రిజిస్టరుచేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు ఉత్తరవాది పత్రం యివ్వబడును.

ఈగడియారము చాలాకాలము నడిచేటందుకు నీచలో మాకం పెనికిగాను గెట్టితరమైన సామానలలో చేయబడినది. దీనిలో మాకంపెనీపేరున్న పీసాయి మార్కు తనీయుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మాకంధ తప్ప యితర కంపెనీలో దొరకదు. ఇది సరియైన సకాలముచూపునదియు నిండా మందరముగను లోతట్టు అద్దపు మూలకాదియు. మాకంపెనీ పేరు ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెనీ పేరు తనీ తక్కువధరకు అమ్ముచున్నాము. మునుపటి నెల రు. 8-8-0. ఇప్పుటి నెల గొలుసుతోచేరి, 8-0-0. విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, పూకాతపేట, చుడగాడు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రీయచనము

ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.
ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేయబడ్డవి.
వాల్మీకి సమగ్ర మిగిలి ముందుటలన్ని శీర్షములలోనే వ్రాసి
పెట్టించుకొనవలయును.
బాల, అమృతాధ్యక్షాంధములు గొంపానుల కాగితములు
కాతికోలైందు గిట్టుపేరు ౧ సంపుటం రంగిలములు 3-౮-౦
అరణ్య, కిష్కింధా, నందరకాండములు గొంపానుల
కాగితము కాతికోలైందు ౧ సంపుటం రంగిలములు ౪-౮-౦
యక్షకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦
తైలమిడివక, రంపానుల కాగితములైన మంచి
అచ్చు మేలైన కాతికోలైందు బాల, అమృతాధ్యక్షాంధములు
కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦
విజ్ఞాన, కిష్కింధా, నందరకాం॥ చేరి ౧ సం॥ ౫-౮-౦
విజ్ఞాన యక్షకాండము మూడుభా॥ చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦
శ్రీరామకావ్యము ౦-౮-౦
(కేసీ) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో,
ఆనంద్ మిల్ బ్రాబ్రయాధి కార్యము మదరాసు,

మోటారు బండ్లు

మోటారుబండ్లు వదులుతున్న, వాటిని బాగుచేయు
నటులు తెలియదు నిపుడును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చునో యేమే భాగములు యేయే పనులు చేయునో అని చెడి
పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యాచుంకముల
వెళ్లి అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్
దొరవల్ల నేర్పించబడును ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి
గవర్నమెంటువారి పరీక్షించి లైసెన్సు యిచ్చించి పంపబడును,
యందుకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.
క్లాసు జనవరి నెల మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును.
రాకలవినది వ్యక్తులు దిసంబరు నెల 31 తేది లోపల 10 రూపా
యలు అడ్వాన్సుగా పంపుకొని తన కొక స్థానమును నిలుపుకొని
వలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కొరినతో నికసింతుటకు రా
వొసంగబడును. ఈ క్రింద చదవవలసినవారికి వ్రాసికొనుడు
(41) గ్యాలరీ అండ్ కో గాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనవరి పీటర్సురోడ్డు

మకాంటుగోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంజనీర్లుగాను, వదులుతున్నవారు
ను, బోధనాధ్యక్షులుగాను గణపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:-
చాతుర్యాన్ని బట్టి ఈ విషయమున పరీక్షించి పాడికములు
ను ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రధమమున క్లాసు ప్రారంభ
భయమును, తయారైన వైనాకటికి కీర్తన చేయబడును. స్వల్ప
పంపుయే దీనికొనబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికొనవలెను.

శ్రేష్ఠమయిన డోడువత్తులు

అంబులెట్టులు	ధరకేసు	1-కి రూ 8, 6, 5, 8, 2
జవాబ్	"	4, 3, 2-8
పునగు	"	2, 1-8, 1
కన్నాది	"	3, 2, 1-8
కష్టీయ	"	1, అ. 12, 8

విలియం అండు కో,

చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు
చక్కని తెలిలో కర్ణింకబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ
గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదిగూ కాంధమున మరేయొకటి లేదు.
కల రేఖలు టైండు 0-12-0 కాతికోలైందు 1-0-0
శ్రీ కృష్ణ దేవరాయని చిత్రపట ముచితము.
నలయువారు:- శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
7, తంబుశెట్టివీరి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్తనష్టము, అతిమాత్రము,
హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతుపుష్టిని, రక్తవృద్ధిని, యౌవన
గుణమును, సంతానప్రాప్తిని, నరములపటుత్వమును కలిగించు
తరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కు॥ డబ్బీ రు. 1-0-0
ఆయాశ్వేద సమాజ్, పొందూరు, నుంటూరు జిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

(గంధకర్త:-గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

తైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవలయు లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా వంపుదుము

వలయువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(77) 145, కామిధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మహామహిమపాధ్యాయ బ్రహ్మ శ్రీ
కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దికొద్దిగా 7 లవు. వలయువా రీక్రింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 విశ్వేశ్వరీయము	౨-౦-౦
2 కొక్కొండ మాహావ్యాయము	౦-౧౨-౦
3 సింహాచల యాత్ర	౦-౪-౦
4 గోదావరి వర్ణనము	౦-౫-౦
5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము	౦-౮-౦
6 వరకాసురవిజయ వ్యాయోగము	౦-౮-౦

కొక్కొండ కుమారనరసింహం,
(261) రాజమహేంద్రవరము.

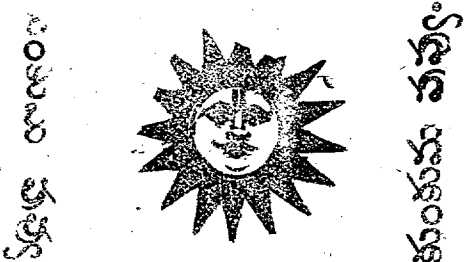
“శబ్దకౌముది”

అను నకావ్యాది ఆంధ్రీయసంపుట. ఇది తేలులో ఇముడ
గలది. ఇట్టిది నే తెక్కడనులేదు. కావున ఆపూర్వమైనది.
కల మిక్కిలి సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి ౧ కి కల రు. ౧.
తపాలాఖర్చుల ప్రత్యేకము. వలయువా రిట్లు వ్రాయుడు.
యస్. వి. రంగాచార్యులు,
88, వరదామూర్తిపుష్ప వీధి, చెన్నపురి

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు నర్సింగు కంపెనీవారు ఏలూరు, తిరుపతి,
పూడి రోడ్డుమీదను పరియోగింప ఉపయోగముకొరకు రోడ్డు
రృబోలునున్న పెద్ద మోటారుకార్లను ఈ నెలలో వడిపించు
టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపల్లిములో ఈ
మధ్య తురిగిన అపరిమితపు వర్షములకు కార్లకు నేయు రంగులు
అరకను న్యూ వార్నిష్సు చేయుటకు వీలుకానందున మొదట
ఎర్పాటుచేసికొన్న దినములకు పని ప్రారంభించుటకు అర్హుం
తరము కలిగి విక్రయ విలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగి
నది. కాదు. ఇట్టి నీతిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను నుండే
ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోలుగేటు
కంట్రాక్టరు మోటారుబస్సు నడవడమునల్ల తనకు నష్టము వస్తుం
దని కివిలా దావా లేస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి
నోటీసు ఇచ్చినట్లున్నా అందువల్లను మాకు లయినన్న ఇన్వ
కుండా అగిపోయినట్లున్నా నడద టోలుగేటు కంట్రాక్టరుకు
అని భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ మనసము
వాడుక చేయుచున్నట్లున్నా వింటున్నాము. ఘనతపించిన
క్రిటిషు రాజ్య పరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు
ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అర్హులముల వకరినల్ల మరియొ
కరు చేయు మంచి పనులను కలగ నేరవు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
సావధన్ దొరకును. కొనువారు సూర్యమా
స్కను గమనింపుడు. కరస్పాండిన్సు మొదలగువారి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(కేసీ) 21, మామిడివీధి, బొంబాయి.

సర్వరోగ హితకరము.
ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలజేద భేదములు
లేక ఆశాలవృద్ధులకు శ్రీపురుష విరుధులకు నేవించిన
ఎవ్వరును నిరోధముగ నుండగలరు.
మదనముంజరి మాత్రము.
40 గల డబ్బీకయము రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
(188) 20 చీనాబజార్ రోడ్డు మద్రాసు.

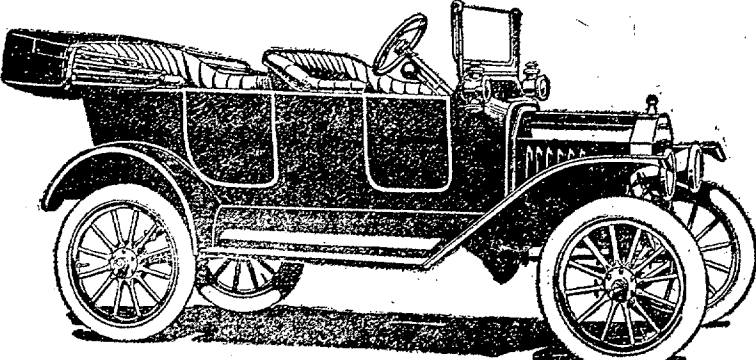
ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష
విశేషములను అనేకకాన్తములలోనుండి గ్రహించి లోక
తేజమును గోం ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిజనుష్యుడును అనశ్చయగా జనన
వలయును. ఈపుస్తకమునకు తెలియ. తపాలాఖర్చు లేదు.
వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్,
తంకనిగ్రహ కేంద్రాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

వైకళ్యుడు సీసరు ముందుండు ఎల్క్విక్కుదీపములు, బిగులు, స్పీడ్ మీటరు, పనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని మిగిలిన గా కొనకలెను. ఏల
నిన ఇది అందరికిని గూడ సులభమైనది. ప్రతి
వ్రుగు సామర్థ్యముతో ప్రజలకు పనిసాంధ్య
చువర నిలువల్లు చేయవచ్చును.
ఈ బండ్లు చాలా తేలిక చాంసున్న కలవి
గాన వీరికి మర్యాదలున్న చాలిక్కువ.
ఈ బండ్లు చాలా తేలికగాను, కుదయో
గించురి అత్యంత చాలా సులభమైనదిగాని చాలా తేలి
త్రేవగియును నిలువవచ్చును.
ప్రపంచమున మోటారు మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగవాలకన్న పావుగా
నున్నవి.
ఈబండ్లకు మీరు వెట్టుబడి వెట్టివచ్చును
తయ సర్దినియోగమే.
ఈబండ్లమీద ప్రపంచము దన్ని దేశముల
లోను ప్రయాణము చేయవచ్చును.
కాద దీనిని ఇక్కడే కొనదు.
ఈ బండి యొక్క తేలి నాటికి 80 బండ్లు స్త్రీ
లలో వచ్చును.
మిగిలిన ఆకాశంగము కలగకుండా ముందు
గనే మాకు వ్రాయుడు.

మావిలాసము:- ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.